

Leerplan

AFDELING

Polyvalent verzorgende/thuis- en bejaardenzorg (zorgkundige) Modulair

BSO – 3de graad

Studiegebied Personenzorg

Studiegebied Personenzorg - Opleiding Polyvalent verzorgende/Thuis- en bejaardenzorg - BSO 3de graad 32884

A Omgangskunde 743	B Verzorging 744	C Zorg voor leef- en woonsituatie 745	D Participatie a/d arbeidswereld 746	E Categoriale methodieken 747	F Methodische begeleiding 748	G Gesuperviseerde beroepspraktijk 749
A1 4846 Omgangskunde TV - 40 lestijden	B1 4848 Verzorging TV - 40 lestijden	C1 Zorg voor leef- en woonsituatie 4851 TV - 40 lestijden	D1 Participatie 4853 aan de arbeidswereld TV - 40 lestijden	E1 Categoriale 4854 methodieken TV - 40 lestijden	F1 Methodische 4864 begeleiding TV - 40 lestijden	G1 Gesuperviseerde beroepspraktijk 4871 PV - 80 lestijden
A2 4847 Omgangskunde TV - 40 lestijden	B2 4849 Verzorging TV - 40 lestijden	C2 Zorg voor leef- en woonsituatie 4852 TV - 40 lestijden		E2 Categoriale 4856 methodieken TV - 40 lestijden	F2 Methodische 4866 begeleiding TV - 40 lestijden	G2 Gesuperviseerde beroepspraktijk 4872 PV - 80 lestijden
	B3 4850 Verzorging TV - 40 lestijden			E3 Categoriale 4858 methodieken TV - 40 lestijden	F3 Methodische 4868 begeleiding TV - 40 lestijden	G3 Gesuperviseerde beroepspraktijk 4873 PV - 40 lestijden
goedgekeurd op 31 mei 2006 namens de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs de gemachtigde ambtenaar				E4 Categoriale 4859 methodieken TV - 40 lestijden	F4 Methodische 8293 begeleiding TV - 40 lestijden	G4 Gesuperviseerde beroepspraktijk 4874 PV - 80 lestijden
Patrick Weckesser adjunct van de directeur				E5 Categoriale 4860 methodieken TV - 40 lestijden	Deelcertificaat methodische begeleiding	G5 Gesuperviseerde beroepspraktijk 4875 PV - 120 lestijden
				E6 Categoriale 8292 methodieken TV - 40 lestijden		G6 Gesuperviseerde beroepspraktijk 4876 PV - 80 lestijden
Deelcertificaat omgangskunde	Deelcertificaat verzorging	Deelcertificaat zorg voor leef- en woonsituatie	Deelcertificaat participatie a/d arbeidswereld	Deelcertificaat categoriale methodieken	G7 Gesuperviseerde beroepspraktijk 4877 PV - 80 lestijden	G8 Gesuperviseerde beroepspraktijk 4878 PV - 80 lestijden
					G9 Gesuperviseerde beroepspraktijk 4879	G10 Gesuperviseerde beroepspraktijk 8294

PV - 80 lestijden

PV - 40 lestijden

Deelcertificaat gesuperviseerde beroepspraktijk

Certificaat logistiek assistent (A1+B1+B2+C1+D1+F1+G1+G2+G3+G4) 520 lt

Certificaat verzorgende (A+B+C+D+E1+E2+E3+E4+F1+F2+G1+G2+G3+G5+G6+G7)) 1040 lt

Certificaat polyvalent verzorgende (A+B+C+D+E1+E2+E3+E4+E5+F1+ F2+F3+G1+G2+G3+G5+G6+G7+G8+G9) 1280 lt

Certificaat zorgkundige (A+B+C+D+E+F+G1+G2+G3+G5+G6+G7+G8+G9+G10) 1400 lt

**DIPLOMA SECUNDAIR ONDERWIJS = CERTIFICAAT POLYVALENT VERZORGENDE/THUIS- EN BEJAARDENZORG +
CERTIFICAAT ALGEMENE VORMING BSO3**

studiegebied PERSONENZORG

opleiding POLYVALENT VERZORGENDE/THUIS- EN BEJAARDENZORG - bso3

GELIJKSTELLING EENHEDEN MET VAKKEN

Eenheid	Totaal Lt	AV-vak	Lestijden	TV-vak	Lestijden	PV-vak	Lestijden
A1 Omgangskunde	40 Lt			Agogische methodieken	40 Lt		
A2 Omgangskunde	40 Lt			Agogische methodieken	40 Lt		
B1 Verzorging	40 Lt			Verzorging	40 Lt		
B2 Verzorging	40 Lt			Verzorging	40 Lt		
B3 Verzorging	40 Lt			Verzorging	40 Lt		
C1 Zorg voor leef- en woonsituatie	40 Lt			Huishoudkunde	40 Lt		
C2 Zorg voor leef- en woonsituatie	40 Lt			Huishoudkunde	40 Lt		
D1 Participatie aan de arbeidswereld	40 Lt	Maatschappelijke vorming	40 Lt				
E1 Categoriele methodieken	40 Lt			Situatiegerichte training	40 Lt		
E2 Categoriele methodieken	40 Lt			Situatiegerichte training	40 Lt		
E3 Categoriele methodieken	40 Lt			Situatiegerichte training	40 Lt		
E4 Categoriele methodieken	40 Lt			Situatiegerichte training	40 Lt		
E5 Categoriele methodieken	40 Lt			Situatiegerichte training	40 Lt		

E6 Categoriele methodieken	40 lt	Situatiegerichte training	40 lt
F1 Methodische begeleiding	40 lt	Agogische methodieken	40 lt
F2 Methodische begeleiding	40 lt	Agogische methodieken	40 lt
F3 Methodische begeleiding	40 lt	Agogische methodieken	40 lt
F4 Methodische begeleiding	40lt	Agogische methodieken	40 lt
G1 Gesupviseerde beroepspraktijk	80 lt	Praktijk Situatiegerichte training	80 lt
G2 Gesupviseerde beroepspraktijk	80 lt	Praktijk Situatiegerichte training	80 lt
G3 Gesupviseerde beroepspraktijk	40 lt	Praktijk Situatiegerichte training	40 lt
G4 Gesupviseerde beroepspraktijk	80 lt	Praktijk Situatiegerichte training	80 lt
G5 Gesupviseerde beroepspraktijk	120 lt	Praktijk Situatiegerichte training	120 lt
G6 Gesupviseerde beroepspraktijk	80 lt	Praktijk Situatiegerichte training	80 lt
G7 Gesupviseerde beroepspraktijk	80 lt	Praktijk Situatiegerichte training	80 lt
G8 Gesupviseerde beroepspraktijk	80 lt	Praktijk Situatiegerichte training	80 lt
G9 Gesupviseerde beroepspraktijk	80 lt	Praktijk Situatiegerichte training	80 lt
G10 Gesupviseerde beroepspraktijk	40lt	Praktijk Situatiegerichte training	40 lt

bijlage aan structuurschema goedgekeurd op 31 mei 2006

Meewerkende centra voor volwassenenonderwijs

SCVO-Sité, Van Aerdtsstraat 63 – 2060 Antwerpen

VSPW- Hasselt, Blijde Inkomststraat 36 – 3500 Hasselt

VSPW- Mol, Baron van Eeltveldeplein 3 – 2400 Mol

VSPW-Gent, Edgard Tinelstraat 92 – 9040 Gent

VSPW- Kortrijk, St. Amandsplein 15 – 8500 Kortrijk

CVO TSM, Jef Denynplein 2- 2800 Mechelen

CVO-Brussel, Materiaalstraat 67, 1070 Brussel

LBC-NVK-CVO, kasteelplein 20, Tornhout

Inhoudstafel

1	Inleiding	8
1.1	Netoverschrijdend project	8
1.2	het KB van 12 januari 2006	8
1.3	Visie op de opleiding	8
1.4	Opleidingsconcept	9
1.5	Diplomagericht	10
2	Beginsituatie	11
2.1	Toelatingsvoorwaarden	11
2.2	Doelgroep	11
3	Algemene doelstellingen van de opleiding	12
4	Pedagogisch-didactische wenken en didactische hulpmiddelen	13
5	Evaluatie van de cursisten	14
6	Module: A omgangskunde 80LT	15
6.1	Eenheid: A1 Omgangskunde TV 40 LT	15
6.2	Eenheid: A2 omgangskunde TV 40 LT	16
7	Module: B Verzorging 12OLT	19
7.1	Eenheid: B1 Verzorging TV 40 LT	19
7.2	Eenheid : B2 Verzorging TV 40 LT	20
7.3	Eenheid: B3 Verzorging TV 40 LT	21
8	Module: C Zorg voor leef en woonsituatie TV 80LT	24
8.1	Eenheid: C1 Zorg voor leef- en woonsituatie TV 40 LT	24
8.2	Eenheid: C2 Zorg voor leef- en woonklimaat TV 40 LT	25
9	Module: D Participatie aan de arbeidswereld TV 40 LT	28
9.1	Eenheid: D1 Participatie aan de arbeidswereld TV 40 LT	28
10	Module: E Categoriele Methodieken 240LT	30
10.1	Eenheid: E1 Categoriele methodieken TV 40 LT	30
10.2	Eenheid: E2 Categoriele methodieken TV 40 LT	32
10.3	Eenheid: E3 Categoriele methodieken TV 40 L	34
10.4	Eenheid: E4 Categoriele methodieken TV 40 LT	37
10.5	Eenheid: E5 Categoriele methodieken TV 40 LT	39
10.6	Eenheid: E6 Categoriele methodieken TV 40 LT	41
11	Module: F Methodische begeleiding 16OLT	43
11.1	Eenheid: F1 Methodische begeleiding TV 40 LT	43
11.2	Eenheid: F2 Methodische begeleiding TV 40 LT	44
11.3	Eenheid: F3 Methodische Begeleiding TV 40 LT	45
11.4	Eenheid: F4 Methodische Begeleiding TV 40 LT	46
12	De gesuperviseerde beroepspraktijk	49
13	Basisattitudes	51
14	Bibliografie	52

1 Inleiding

1.1 Netoverschrijdend project

Dit leerplan is tot stand gekomen binnen een netoverschrijdende werkgroep, waaraan de centra voor volwassenenonderwijs die op dit moment de opleiding polyvalent verzorgende/zorgkundige aanbieden, hebben deelgenomen.

De meerwaarde van dergelijk samenwerkingsverband is niet enkel beperkt tot het onderling afstemmen van het programma, maar biedt ook de cursist die om welke reden dan ook in de loop van zijn opleiding van centrum verandert of onderdelen van zijn opleiding gelijktijdig in verschillende centra wenst te volgen, niet alleen meer zekerheid op vlak van continuïteit van zijn leertraject maar ook op vlak van continuïteit in zijn leerproces.

1.2 het KB van 12 januari 2006

Met het KB van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundigen mogen uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundigen deze handelingen mogen stellen, werden de taken en bevoegdheden van de zorgkundige duidelijk vastgelegd.

Wij willen met onze opleiding gericht zijn op de kwalificatievereisten die aan zorgkundigen worden opgelegd in het kader van de uitvoering van de bepalingen van het KB t.a.v. de beroepsuitoefening van zorgkundigen in zorgsituaties.

“ De zorgkundige is een beoefenaar van een gezondheidsberoep die specifiek is opgeleid om de verpleegkundige op het vlak van de zorgverlening en de gezondheidsopvoeding van patiënten bij te staan in het kader van de activiteiten die door de verpleegkundige binnen een gestructureerde equipe worden gecoördineerd.”

1.3 Visie op de opleiding

In de opleiding polyvalent verzorgende/zorgkundige verwerft de cursist de basiscompetenties die nodig zijn om als beginnende beroepsbeoefenaar aan het werk te gaan in verzorgingsinstellingen en de thuiszorg. Ook wordt de basis gelegd voor een verdere professionalisering gedurende zijn loopbaan. De competenties vormen het kader van wat de cursist moet kennen en kunnen om adequaat te handelen in een bepaalde beroepscontext.

De competenties en doelstellingen zijn **afgeleid** uit:

- advies tot opleidingsprofiel Verzorging (VLOR, Studie 1, 1994)
- functieomschrijving van de thuisverzorgende (Familiehulp, 1997)
- beroepsopleidingsprofiel logistiek assistent (VLOR, 1998)
- bijlage bij het besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de erkenning en subsidiëring van opleidingscentra voor polyvalent verzorgenden (Belgisch staatsblad 09-03-2000)
- het profiel van verzorgende van de SERV van maart 2003, waarin alle taken en competenties van de zorgkundige zijn opgenomen
- het KB van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundige kan uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundige deze handelingen kan stellen

Uit deze taak- en functieomschrijvingen hebben we de competenties afgeleid waarover een beginnende beroepsbeoefenaar moet beschikken. Deze competenties hebben we vertaald naar een geheel van doelstellingen op het vlak van kennis, inzichten en vaardigheden.

Centraal in de opleiding staat de **competentieontwikkeling** en de **persoonlijke groei** van de cursist in relatie tot de gesuperviseerde beroepspraktijk. Dit houdt in dat het accent niet ligt op het onderwijzen door de leerkracht maar wel op het leren door de cursist.

Concreet betekent dit dat:

- het ontwikkelen van competenties gezien wordt als een groeiproces. Door te leren reflecteren op zijn handelen komt de cursist geleidelijk tot een verbreding, verdieping en verrijking van zijn competenties. Verbreden houdt in dat de cursist de competenties kan toepassen in verschillende en in toenemende complexe situaties. Verdieping betekent dat de competenties door toenemende bewustheid en reflectie steeds beter worden geïntegreerd. Verrijking tenslotte wil zeggen dat de competenties steeds meer iets van de persoon zelf worden, bewuster worden ingezet.
- geleerd wordt in een beroepsgerichte context. Bij elke leeractiviteit dient de relatie met de beroepspraktijk duidelijk zichtbaar te zijn. Kennis, vaardigheden en houdingen dienen zoveel mogelijk geïntegreerd te worden aangeboden. Door voortdurend de relatie te leggen met de rollen en taken in het toekomstige werkveld, wordt het leren functioneel en verhoogt het de intrinsieke motivatie van de cursist.

- de nadruk komt te liggen op kennisconstructie i.p.v. op kennisreproductie door de cursist. Niet de vraag wat geleerd wordt maar wel hoe geleerd wordt komt centraal te staan. De activiteit van de leerkracht moet vooral gericht zijn op de kwaliteit van die kennisconstructie, zijn rol verschuift van lesgever naar begeleider van leerprocessen.
- de cursist in staat gesteld wordt in toenemende mate de verantwoordelijkheid op te nemen voor zijn eigen ontwikkeling. Het is belangrijk dat de cursisten zoveel mogelijk sturing kunnen geven aan hun eigen leerproces omdat hierdoor de kwaliteit van de kennis die zij verwerven verhoogd. Dit houdt in dat ook aandacht wordt besteed aan het ontwikkelen van metacognitieve vaardigheden zoals het leren leren, het leren reflecteren over het eigen leerproces en het ontwikkelen van het zelfstandig leervermogen van de cursist.
- rekening wordt gehouden met individuele verschillen tussen cursisten. Er moeten mogelijkheden worden ingebouwd tot differentiatie op vlak van studietempo, inhoud en leerweg. Het uitwerken van individueel aangepaste leertrajecten en erkennen van elders verworven competenties krijgt hierbinnen zijn plaats.

Daaraan gekoppeld moet **een adequate leeromgeving** gecreëerd worden. Dit houdt een leeromgeving in die:

- levensecht is en uitnodigt tot activiteit, d.w.z. zoveel mogelijk aansluit bij de concrete praktijk om de betrokkenheid van de cursist te verhogen
- naast cognitieve inhouden ook vaardigheden en attitudes betreft in het leerproces. Een competentie is immers een geïntegreerd geheel van kennis, vaardigheden en houdingen
- rekening houdt met de leerstijlen van de cursist. De manier van leren is bepalend voor de kwaliteit van de opgedane kennis, inzichten en vaardigheden. Naast zijn eigen leerstijl moet ook het hanteren van andere leerstijlen door de cursist ontwikkeld worden.
- het zelfsturend leren stimuleert door de cursist aan te moedigen en te ondersteunen om op een actieve wijze tot kennisconstructie te komen en te reflecteren over zijn leerproces
- zorgt dat de cursist systematisch het besef van eigen bekwaamheid ontwikkelt door het regelmatig geven van feedback en het leren reflecteren.

1.4 Opleidingsconcept

Koppeling theorie en praktijk.

In de opleiding staat een voortdurende koppeling van theorie en praktijk centraal. Op het moment dat de cursist in de opleiding stapt, stapt hij ook in het werkveld om daar praktijkervaring op te doen. Het binnenschoolse curriculum is volledig afgestemd op het leren op de werkplek.

We onderscheiden een ondersteunende en een integratieve leerlijn.

In de ondersteunende leerlijn worden kennis en inzichten verworven en vaardigheden getraind, die noodzakelijk zijn als basis voor het handelen, aangeboden als losstaande elementen. Belangrijk hierbij is dat ook tijdens deze leermomenten steeds gestart wordt met een oriëntatie op de beroepstaak om de relatie met het werkveld zichtbaar te maken.

In de integratieve leerlijn wordt uitgegaan van realistische taken, opgaven en problemen uit het werkveld. Kennis, vaardigheden en houdingen komen hierbij geïntegreerd aan bod. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van projecten, casebesprekingen en toepassingen in gesimuleerde situaties, waarbij ook ingespeeld wordt op de ervaringen van de cursisten in het werkveld.

De stage biedt de cursist de mogelijkheid om het geleerde toe te passen in reële beroepssituaties.

Essentieel bij dit alles is dat de verschillende leeractiviteiten een zinvolle onderlinge samenhang vertonen en gericht zijn op het realiseren van bepaalde leerdoelen c.q. het ontwikkelen van bepaalde competenties.

Ook zal het leren reflecteren systematisch aan bod moeten komen, het moet een rode draad zijn door de hele opleiding. Dit reflecteren mag niet beperkt blijven tot de vraag 'wat moet ik doen om het morgen beter te doen?' maar ook 'waarom heb ik dit zo gedaan?' De eerste vraag is gericht op het onmiddellijk verbeteren van gedrag in een bepaalde situatie, het waarom verwijst naar de onderliggende inzichten en opvattingen die het gedrag sturen.

Opbouw van het curriculum

Het opleidingsconcept gaat uit van een concentrische opbouw van het curriculum, waarbij de competenties op een steeds hoger niveau worden aangeboden en de problemen waar de cursisten aan werken in complexiteit toenemen.

Om tot een niveaubepaling te komen, worden volgende criteria gehanteerd:

- Toenemende complexiteit : van eenvoudige naar complexe situaties
Van een beginnend cursist wordt verwacht dat hij eenvoudige taken kan uitvoeren in eenvoudige situaties. Doorheen de opleiding leert de cursist om met steeds meer factoren rekening te houden, meer theoretische

kennis aan te wenden om zijn handelen te onderbouwen, meer vaardigheden adequaat te combineren. Een afstuderende cursist kan functioneren in complexe situaties.

- **Toenemende integratie:** van losse elementen naar geïntegreerde gehelen
Van een beginnende cursist wordt verwacht dat hij afzonderlijke deelhandelingen en deeltaken kan uitvoeren, naarmate hij verder vordert in zijn traject zal hij in staat moeten zijn om volledige taken of activiteiten uit te voeren. Een afstuderende cursist kan volledige beroepsactiviteiten en beroepstaken opnemen.
- **Toenemende transfer:** van bekende situaties naar nieuwe situaties
In het begin kan de cursist het geleerde toepassen in bekende situaties. Door dit in de loop van de opleiding te leren toepassen in minder bekende en nieuwe situaties, ontwikkelt hij het vermogen tot transfer van het geleerde en kan dit inzetten op verschillende niveaus van het beroepsmatig handelen wanneer hij afstudeert.
- **Toenemende zelfstandigheid:** van gestuurd naar zelfstandig handelen
Een beginnende cursist kan opdrachten uitvoeren onder begeleiding van en met sturing door leerkrachten/begeleiders. Naarmate de opleiding vordert, moet de cursist steeds meer in staat zijn opdrachten zelfstandig en met steeds minder sturing uit te voeren. Aan het einde van de opleiding dient de cursist zelfstandig het beroep te kunnen uitoefenen en verantwoordelijkheid op te nemen voor zijn eigen beroepsontwikkeling zodat een doorgroei in professionaliteit verwacht mag worden.

Voor de lesmodules(TV) zijn de competenties dan verder vertaald in eindtermen in oplopende moeilijkheidsgraad.

Deze zijn omschreven bij de afzonderlijke modules.

Voor de modules gesuperviseerde beroepspraktijk (PV), zijn de competenties niet verder geconcretiseerd per module. Iedere cursist wordt immers op zijn eigen manier competent. Een vooraf vastgelegd sequentieel pad dat elke cursist op dezelfde manier moet doorlopen is derhalve niet wenselijk. De gesuperviseerde beroepspraktijk moet de mogelijkheid bieden tot individuele trajecten afgestemd op het beginniveau, de persoonlijke interesse, de persoonlijke ontwikkeling en competentiegroei van de cursisten.

We opteren hier voor een indeling van competenties naar beheersingsniveaus op basis van een combinatie van twee of meer van bovengenoemde criteria.

Aanzet tot zelfsturing

Wanneer wij van de cursist verwachten dat hij in toenemende mate zelf de verantwoordelijkheid neemt voor zijn ontwikkeling en groei, betekent dit dat hij tijdens de opleiding ook kansen krijgt om zelfstandig te werken, initiatief te nemen, keuzes te maken.

Dit houdt in dat de leerkracht zijn onderwijsstijl voldoende varieert in functie van het leerproces van de cursisten. De docentgestuurde manier van lesgeven, het lesgeven vanuit gedeelde sturing tussen leerkracht en cursist en een leerlinggestuurde manier van lesgeven wisselen elkaar voortdurend af.

In de gesuperviseerde beroepspraktijk wordt deze zelfsturing aangemoedigd door te werken met een persoonlijk ontwikkelingsplan.

1.5 Diplomagericht

De opleiding polyvalent verzorgende/zorgkundige wordt bekrachtigd met een certificaat polyvalent verzorgende en het certificaat zorgkundige. In combinatie met Algemene Vorming BSO3 of een diploma secundair onderwijs, leidt de opleiding polyvalent verzorgende/zorgkundige tot een diploma Secundair Onderwijs.

Binnen deze opleiding (na 520 LT) kan men ook het certificaat van logistiek assistent behalen.

2 Beginsituatie

2.1 Toelatingsvoorwaarden

Om met de opleiding te mogen starten, dient de cursist te voldoen aan de decretale toelatingsvoorwaarden.

Daarnaast worden intakeproeven georganiseerd, waarbij wordt nagegaan of de kandidaat cursist

- over voldoende capaciteiten beschikt om met kans op slagen deze opleiding te doorlopen, eventueel mits remediëring
- blijkt geeft van een grote betrokkenheid op ouderen
- een positieve en warm menselijke ingesteld heeft
- bereid is zich in te leven
- bereid is tot samenwerking
- respect heeft voor het anders zijn van mensen
- beschikt over elementaire verbale en schriftelijke vaardigheden
- voldoende gemotiveerd is om zich ten volle te engageren voor deze opleiding
- voldoende draagkracht heeft

Op basis van de gegevens van deze intakeproeven wordt een advies geformuleerd i.v.m. het al dan niet starten met de opleiding.

2.2 Doelgroep

We richten ons op een zeer heterogene doelgroep.

De opleiding is een BSO opleiding. Dit betekent dat we ons in de eerste plaats richten op **laag geschoolde** mensen met interesse in de zorg. Het gaat hier om mensen die om zeer uiteenlopende redenen geen diploma behaalden. Met onze opleiding kunnen ze een certificaat/diploma behalen, waarmee ze aan de slag kunnen als polyvalent verzorgende/zorgkundige binnen een organisatie, in een zorgequipe.

Het betreft voornamelijk:

- (deeltijds) werkenden in een andere sector, die zich willen omscholen of bijscholen
- (deeltijds) werkzoekenden
- mensen met een andere functie binnen een zorgorganisatie, zoals poetsdienst, logistiek werk
- schoolverlaters, die hun opleiding niet hebben afgemaakt
- mensen die omwille van zorg thuis (kinderen, ouders) of andere persoonlijke omstandigheden niet in het werkveld staan en geleidelijk aan terug willen instappen
- andere

Daarnaast kunnen ook **hoger geschoolden** met interesse in de zorg in deze opleiding terecht. Het gaat om de volgende categorieën:

- mensen die in een andere sector werken of gewerkt hebben, maar interesse hebben in het werken als polyvalent verzorgende/zorgkundige.
- (deeltijds) werkzoekenden
- schoolverlaters
- mensen die omwille van zorg thuis (kinderen, ouders) of andere persoonlijke omstandigheden niet in het werkveld staan en geleidelijk aan terug willen instappen
- andere

We bereiken onze doelgroep door een nauwe samenwerking met VDAB en verschillende zorgorganisaties.

3 Algemene doelstellingen van de opleiding

De opleiding Polyvalent Verzorgende/zorgkundige richt zich op de professionele vorming van:

- logistiek assistent
- polyvalent verzorgende
- zorgkundige

De doelstellingen zijn afgeleid uit:

- advies tot opleidingsprofiel Verzorging (VLOR, Studie 1, 1994)
- functieomschrijving van de thuisverzorgende (Familiehulp, 1997)
- beroepsopleidingsprofiel logistiek assistent (VLOR, 1998)
- bijlage bij het besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de erkenning en subsidiëring van opleidingscentra voor polyvalent verzorgenden (Belgisch staatsblad 09-03-2000)
- het profiel van verzorgende van de SERV van maart 2003, waarin alle taken en competenties van de zorgkundige zijn opgenomen
- het KB van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundige kan uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundige deze handelingen kan stellen

Uit deze taak- en functieomschrijvingen hebben we de **competenties** afgeleid waarover een **beginnende beroepsbeoefenaar** moet beschikken. Deze competenties hebben we vertaald naar een geheel van doelstellingen op het vlak van kennis, inzichten en vaardigheden. Het toepassen van de doelstellingen gebeurt vanuit een respectvolle en empathische grondhouding. De concrete inhoud van deze competenties wordt weergegeven in de doelstellingen van de verschillende modules.

Gezien de persoon van de zorgverlener het belangrijkste instrument is - zijn denkbeelden, opvattingen, zijn manier van omgaan met de doelgroep zijn immers van doorslaggevende invloed op zijn manier van zorgverlening -, wordt in deze opleiding ook veel aandacht besteed aan persoonsvorming.

Door de voortdurende koppeling van praktijkervaring en leerinhouden, leren de cursisten zichzelf beter kennen en zo het belang van permanente zelfreflectie als basis voor het handelen inzien.

Na **het beëindigen** van de opleiding

- is de cursist in staat zorg te verlenen vanuit een emancipatorische visie op totaalzorg met respect voor de diversiteit van de zorgvragers en hun omgeving
- heeft de cursist de fundamentele van de basishouding, eigen aan alle zorg- en hulpverleners geïntegreerd in zijn handelen
- kan de cursist zelfstandig functioneren in een multidisciplinair team
- kan de cursist in diverse settings professionele zorg verlenen aan zorgvragers, al dan niet met een complexe zorgvraag
- is de cursist er zich van bewust dat zelfreflectie, zelfhantering en bijscholing een permanente opdracht is voor elke professionele zorgverlener.
- Voldoet de cursist aan de kwalificatievereisten zoals vermeld in het KB van 12 januari 2006 tot vaststelling van de verpleegkundige activiteiten die de zorgkundige kan uitvoeren en de voorwaarden waaronder de zorgkundige deze handelingen kan stellen

4 Pedagogisch-didactische wenken en didactische hulpmiddelen

Inleiding

De wijze waarop een centrum de competenties realiseert is de vrijheid van elk centrum afzonderlijk.

Wel vertrekken wij van eenzelfde visie.

Praktijkgericht

In de opleiding staat de competentieontwikkeling in relatie tot de gesuperviseerde beroepspraktijk centraal.

Cursisten staan , gelijktijdig met het volgen van de lessen in de praktijk. De wisselwerking is hier van belang.

Cursisten doen enerzijds ervaringen op die kunnen worden aangegrepen en verwerkt in de lessen. Anderzijds kunnen zij het geleerde gaan toepassen en integreren in de praktijksituatie. Cursisten ervaren dat naast kennis, vaardigheden en attitudes onmisbaar zijn in de beroepssituatie.

Dit betekent dat **in de lessen** met actieve werkvormen en gegevens uit de praktijk moet worden gewerkt: gebruik maken van ervaringen van cursisten, werken met casussen, simulatie-oefeningen, oefenen van vaardigheden, aanzetten tot zelfreflectie en zelfhantering, leergesprek e.d...

In de **praktijk** is feedback, de relatie leggen met de theorie, toepassen, zelfreflectie, zichzelf leren bijsturen belangrijk...

De leeromgeving

De leeromgeving moet er één zijn die als aansluitend bij de praktijk ervaren wordt en waarin de cursisten worden gestimuleerd tot activiteit: zelf doen, zelf denken, zelf sturen,...

Men kiest dus best voor actieve werkvormen: opdrachsvormen, samenwerkingsvormen, simulaties, oefeningen, rollenspelen, situaties, raadplegen van informatiebronnen,...

De werkvormen die men hanteert komen zoveel mogelijk uit de reële beroepssituatie. Zo leggen cursisten gemakkelijker de link tussen theorie en praktijk en zet hen dit aan tot toepassen in het werkveld.

Van leerkracht gestuurd naar cursist gestuurd leerproces

Geleidelijk aan beogen we meer en meer zelfstandigheid bij de cursist. Dit houdt in dat cursisten meer en meer zelfstandig beslissingen zullen nemen in verband met de leerdoelen, leeractiviteiten en zelfbeoordeling. De werkvormen worden op zo'n manier uitgewerkt dat de cursist geleidelijk aan de kans krijgt zichzelf te sturen, zijn eigen leerproces in handen te nemen. In het begin van zijn leerproces heeft de cursist meer begeleiding/sturing nodig. Naarmate hij vordert valt deze verantwoordelijkheid meer en meer in zijn handen.

Ook in de gesuperviseerde beroepspraktijk is er een geleidelijke opbouw naar meer zelfstandigheid..

Leerstijlen

Door een grote verscheidenheid aan werkvormen te gebruiken kan men tegemoet komen aan de verschillende leerstijlen van de cursisten.

Zo zal de ene cursist bepaalde zaken gemakkelijker verwerken als hij vertrekt van zijn eigen ervaringen, een andere vertrekt liever van een stuk theoretische uitleg, een andere observeert liever eerst, een andere leert door te experimenteren.

Om hiermee rekening te houden is het aan te raden een grote variatie/ combinatie aan werkvormen te hanteren.

Ook bij de individuele begeleiding van cursisten zal men rekening houden met de leerstijlen.

5 Evaluatie van de cursisten

De evaluatie behoort tot de autonomie van het centrum. Elk centrum beslist zelf op welke wijze wordt nagegaan of de doelstellingen bereikt zijn.

Cruciaal is de vraag of de cursist de competenties die nodig zijn om als beginnende polyvalent verzorgende/zorgkundige aan het werk te gaan in voldoende mate verworven heeft.

Deze competenties omvatten zowel beroepsvaardigheden, beroepshoudingen als ondersteunende kennis en inzichten.

Belangrijk is dat de cursisten vooraf goed weten wat van hen verwacht wordt en hoe de evaluatie gebeurt.

Het lijkt ons vanzelfsprekend dat in een competentiegerichte leeromgeving permanente evaluatie zijn plaats heeft. Voor het leren van de cursist is het noodzakelijk dat hij regelmatig feedback krijgt over zijn prestaties, zijn vorderingen, problemen

Tot slot zal een cursist ook moeten leren zichzelf te evalueren. Ook dit maakt deel uit van zijn leerproces en is derhalve een essentieel onderdeel van het evaluatieproces.

6 Module: A omgangskunde 80LT

6.1 Eenheid: A1 Omgangskunde TV 40 LT

Administratieve code: 4846

Algemene doelstelling van de eenheid

- De verschillende levensfazen kunnen omschrijven
- De basisregels van communicatie kunnen toepassen
- De eigen communicatiestijl kunnen onderkennen en waar nodig kunnen bijsturen
- De elementen van een animatieve grondhouding kennen en kunnen hanteren
- Kunnen openstaan voor feedback
- De invloed van het eigen gedrag op anderen kunnen onderkennen
- Assertief gedrag als een adequate sociale vaardigheid kunnen hanteren

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds in cursief)</i> , sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Methodologische wenken
Met eigen woorden kunnen zeggen wat men verstaat onder 'ontwikkeling' De belangrijkste kenmerken van de ontwikkeling van de bevruchting tot de dood kunnen beschrijven Luisteren als één van de belangrijkste basishoudingen van de verzorgende kunnen omschrijven Luistergedrag omschrijven aan de hand van concrete situatieschetsen Elementaire sociale en communicatieve vaardigheden als basis voor een goede relatie en een menselijke zorgverlening omschrijven en verbanden aantonen Elementaire sociale en communicatieve vaardigheden als basis voor een goede relatie kunnen aanwenden in eenvoudige situaties		Levensfazen. Communicatieproces Luistervaardigheden • Belang, • luistergedrag, • empathisch luisteren, • aanmoedigend luisteren, • interpreteren van non-verbaal gedrag Assertieve vaardigheden	Didactische werkvormen • Leergesprek • Bespreking van situatieschetsen • Gebruik maken van assertieve woorden- en zinnenlijsten • Rollenspel Didactische hulpmiddelen • Cursus als naslagwerk en werkinstrument • Situatieschetsen • Videofragmenten

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Methodologische wenken
Assertief, sub-assertief en agressief gedrag kunnen omschrijven en met concrete voorbeelden kunnen aantonen dat de reactiewijze van anderen op ons gedrag doorgaans complementair is. Assertief gedrag als een adequate, sociale vaardigheid kunnen hanteren in eenvoudige situaties. Op een adequate en aanvaardbare wijze zijn mening kunnen geven in eenvoudige situaties Op een adequate en aanvaardbare wijze feedback kunnen geven aan anderen. Op een positieve wijze feedback kunnen ontvangen en hanteren. Een animatieve grondhouding kunnen omschrijven		• Ik-boodschappen • Animatieve grondhouding Feedback Animatieve grondhouding	• Observatieoefeningen • Communicatiespel

6.2 Eenheid: A2 omgangskunde TV 40 LT

Administratieve code: 4847

Algemene doelstelling van de eenheid

- De belangrijkste veranderingen bij het ouder worden kunnen omschrijven
- Kunnen inzien dat inzicht in de levensgeschiedenis van de zorgvrager een basis is voor goede communicatie
- Kunnen rekening houden met de persoonlijke levensgeschiedenis van de oudere zorgvrager bij het opzetten van de communicatie
- In de omgang met de zorgvrager een animatieve grondhouding kunnen aannemen
- Voor de situatie gepaste gespreksmodellen kiezen en kunnen toepassen
- Kunnen toepassen van specifieke gespreksmodellen
- Als verzorgende kunnen functioneren in een zorgequipe
- Een beroepsrelatie met de zorgvrager en zijn sociaal netwerk kunnen aangaan, onderhouden en beëindigen

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (steeds in cursief), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• Kunnen omschrijven wie de bejaarde van vandaag is en wat zijn levensverwachtingen zijn• Verschillende visies op 'oud worden en oud zijn' kunnen aangeven en verklaren• De beeldvorming over de oudere mens kunnen toelichten• De ouderdom als levensfase kunnen situeren binnen de levensloop• De fysieke, psychische en sociale veranderingen van het ouder worden kunnen omschrijven en illustreren met concrete voorbeelden• Het belang van de levensgeschiedenis van elke zorgvrager kunnen omschrijven• De levensgeschiedenis van de unieke bejaarde zorgvrager erkennen als een basis voor de begeleiding, communicatie en relatie• Een levenslijn of een beeld van het levensverhaal kunnen opmaken in concrete situaties• Het belang van een positief zelfbeeld kunnen uitleggen• De emancipatorische mensvisie kunnen omschrijven• Respect kunnen opbrengen voor waarden en normen van de familiale context van de bejaarde• Kunnen omgaan met gevoelens van familie/mantelzorgers• Kunnen signaleren wanneer familie/mantelzorgers zelf hulp nodig hebben• Gespreksmodellen die van toepassing zijn in		De oudere zorgvrager • wie is de bejaarde van vandaag,• visie op "oud"• beeldvorming over de oudere mens• waarde van positief zelfbeeld• emancipatorische mensvisie Lichamelijke, psychische en sociale veranderingen bij het ouder worden Invloed van de levensgeschiedenis op het functioneren van de oudere zorgvrager Omgaan met familie en de ruimere sociale context van de zorgvrager Communicatieve vaardigheden toegepast in de zorgsituatie	Didactische werkvormen • rollenspel• vertrekken vanuit de concrete praktijksituatie van de cursist• werken met concrete opdrachten• interview van bejaarden Didactische hulpmiddelen • situatieschetsen uit de praktijk• videofragmenten• cursus en recente artikels

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
verzorgingssituaties kunnen toelichten • Kunnen reflecteren op eigen gespreksvaardigheden • Op een empathische manier kunnen communiceren met oudere zorgvragers • Kunnen reflecteren op eigen functioneren binnen een team van verzorgenden		Teamwerking	

7 Module: B Verzorging 12OLT

7.1 Eenheid: B1 Verzorging TV 40 LT

Administratieve code: 4848

Algemene doelstelling van de eenheid

- Kunnen methodisch werken rekening houdend met de basisprincipes van verzorging
- Kunnen toepassen van hef- en tiltechnieken
- De zorgvrager kunnen helpen bij het zich verplaatsen
- De zorgvrager kunnen positioneren rekening houdend met de voorkeur en de gewoonten van de zorgvrager en eventuele medische voorschriften
- Kunnen hulp bieden in noodsituaties

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• De basisprincipes van verzorging kunnen opnoemen en toelichten • De verschillende fazen van het stappenplan kunnen opnoemen en omschrijven • Een zorgvrager met mobiliteitsproblemen kunnen helpen op een veilige en ergonomische manier • Een zorgvrager helpen bij het voortbewegen • Een zorgvrager kunnen tillen rekening houdend met het tilprotocol • Een zorgvrager kunnen verplaatsen en de nodige hulpmiddelen hierbij gebruiken • Een zorgvrager helpen bij het vinden van een geschikte lichaamshouding • Het bed van de zorgvrager kunnen opdekken volgens		De basisprincipes van verzorging: hygiëne, veiligheid, de beleving van de zorgvrager, comfort van de zorgvrager, zelfzorg en inspraak, ergonomisch, ecologisch en economisch werken Het stappenplan voor verzorging: verschillende fasen Methodische werken Transfervaardigheden Opmaken van het bed van de zorgvrager	Didactische hulpmiddelen • Techniekklas met bed voor de verschillende houdingen en transfers • Hulpmiddelen voor tillen en verplaatsen in een praktijkplaats en in praktijkklas • Verbandmateriaal • Reanimatiepop • Cursus EHBO Didactische werkvormen • Demonstratie van de technieken • Doceren en leergesprek

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds in cursief)</i> , sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
de behoeften van de zorgvrager • De verschillende stappen bij het benaderen van een levensbedreigende situatie kunnen opnoemen en uitvoeren • Bewusteloosheid, ademhalingsstilstand en hartstilstand kunnen herkennen • Reanimatie kunnen toepassen • Veiligheidshouding kunnen toepassen • Eerste hulp kunnen toedienen bij een zorgvrager met verstikkingsverschijnselen, bloedingen, brandwonden, breuken, vergiftiging, verdrinking, e.a.		EHBO	• Analyseren van voorbeelden • Inoefenen en uitvoeren in een rollenspel

7.2 Eenheid : B2 Verzorging TV 40 LT

Administratieve code: 4849

Algemene doelstelling van de eenheid

- de basisprincipes van ziekenhuishygiëne kunnen toepassen
- kunnen herkennen van verzorgingsmateriaal en er zorg voor kunnen dragen en het kunnen transporteren
- kenmerken van specifieke doelgroepen kunnen herkennen
- hulp kunnen bieden bij administratieve taken en stockbeheer

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• omschrijft de begrippen hygiëne, gezondheid en preventie • past de basisprincipes van persoonlijke hygiëne toe • past de principes van ziekenhuishygiëne toe • past de meest gebruikte ontsmettingsmiddelen toe • noemt de voornaamste verwekkers van ziekenhuisinfecties op • reinigt en ontsmet verzorgingsmateriaal volgens aanwijzingen • sorteert en verwijdert verzorgingsafval volgens de vigerende reglementering • behandelt materialen volgens de principes van steriliteit • transporteert verzorgingsmateriaal, farmaceutische producten, stalen en apparaten op een correcte en veilige wijze • legt termen in verband met ziekenhuisdiensten en zorginstellingen uit • benoemt de verschillende departementen en afdelingen • benoemt de functie van het personeel op de afdelingen • beschrijft de globale werkorganisatie van een verpleegafdeling • herkent de meest voorkomende doelgroepen zorgvragers • kan eenvoudige administratie uitvoeren • kan de preventieve maatregelen bij infectie omschrijven		De basisprincipes van hygiëne bij: • persoonlijke hygiëne • verzorgingsmateriaal • ziekenhuislinnen • infecties (ziekenhuisinfecties) omgaan met verzorgingsmateriaal Afval verwijderen Principes van steriliteit Transport van verzorgingsmateriaal, farmaceutische producten, stalen en apparaten Organisatie van de gezondheidszorg Kenmerken van specifieke doelgroepen zorgvragers Administratieve taken en principes van stockbeheer	Didactische werkvormen • demonstreren • doceren • oefenmomenten in de klas • praktijkopdrachten • integratieopdrachten Didactische hulpmiddelen • verzorgingsmateriaal • videofragmenten • cursusmateriaal • computerklas

7.3 Eenheid: B3 Verzorging TV 40 LT

Administratieve code: 4850

Algemene doelstelling van de eenheid

- een totaalvisie op zorg kunnen ontwikkelen
- de basiszorgen bij een zorgvrager kunnen uitvoeren op een systematische manier rekening houdend met de basisprincipes
- parameters van zorgvragers kunnen controleren en resultaten kunnen rapporteren
- de zorgvrager kunnen helpen bij het innemen van medicatie
- maaltijden kunnen toedienen (inbegrepen opdienen en afdienen)

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• met eigen woorden kunnen omschrijven hoe men een zorgvrager kan benaderen vanuit 'holistisch perspectief' • kunnen omschrijven wat kwaliteitszorg is • de basisprincipes bij hygiënische zorgen kunnen toepassen • een bedbad en een toilet aan de wastafel kunnen toepassen • een voetbad kunnen toepassen • een haarwassing in verschillende situaties kunnen toepassen • hulpmiddelen voor de uitscheiding kunnen toepassen • de verschillende vormen van incontinentiemateriaal kunnen toepassen • incontinentie en de oorzaken ervan kunnen omschrijven • de zorgvrager kunnen ondersteunen bij activiteiten van het dagelijkse leven • een zorgvrager kunnen aan- en uitkleden • allerlei hulpmiddelen bij de hygiënische zorgen kunnen gebruiken		visie op zorg: totaalvisie op zorgverlening, kwaliteitszorg basisprincipes hygiënische zorgen: • bedbad • bad • hulp toilet aan lavabo • douche • haarwassing • voetbad incontinentie • preventie intertrigo en decubitus • ADLschaal aan- en uitkleden	Didactische werkvormen • Demonstratie van de technieken • Doceren en leergesprek • Analyseren van voorbeelden • Inoefenen en uitvoeren in een rollenspel Didactische hulpmiddelen • oefenpoppen • verzorgingsmateriaal • zorgklas

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (steeds in cursief), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• vitale functies en temperatuur kunnen observeren en rapporteren • de verschillende vormen van geneesmiddelen kunnen opnoemen • de zorgvrager kunnen wegen en meten • de aandachtspunten bij het toedienen van medicatie kunnen opnoemen • de basisprincipes bij het toedienen van maaltijden kunnen opnoemen • een zorgplan kunnen raadplegen		observatie van vitale functies en temperatuur omgaan met medicatie basisprincipes toegepast bij toedienen van maaltijden zorgplan	

8 Module: C Zorg voor leef en woonsituatie TV 80LT

8.1 Eenheid: C1 Zorg voor leef- en woonsituatie TV 40 LT

Administratieve code: 4851

Algemene doelstelling van de eenheid

- maaltijden kunnen voorbereiden, opdienen en afruimen
- zorg kunnen dragen voor de woon- en leefomgeving van de zorgvrager
- onderhoudstaken kunnen uitvoeren
- kunnen zorgdragen voor de persoonlijke bezittingen van de zorgvrager
- praktische ondersteuning kunnen bieden bij animatie
- kunnen handelen vanuit een animatieve houding

Beginsituatie

Er zijn een specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• de verschillende distributiesystemen kunnen bespreken • het belang van gezonde voeding kunnen uitleggen • enkele basisbegrippen van voedingsleer kunnen omschrijven • de algemene richtlijnen voor het samenstellen van een gezonde voeding kunnen toepassen • de voedingsgewoontes van de bejaarde kunnen observeren en evalueren • het belang van de 'voedingsdriehoek' kunnen omschrijven • de meest voorkomende diëten kunnen omschrijven • de aandachtspunten bij het verzorgen van de maaltijden kunnen omschrijven		distributiesystemen voor voeding in een instelling gezonde voeding basisbegrippen van voedingsleer voedingsdriehoek voedingsmiddelenhygiëne elementaire kennis van dieetleer zorg voor het maaltijdgebeuren	didactische hulpmiddelen • video • kookboeken • internet • cursus • opdrachten • keuken en keukenmateriaal didactische werkvormen • probleemoplossend denken • opzoekwerk • rollenspel

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• een dagmenu kunnen opstellen • voedingsmiddelenhygiëne kunnen toepassen • een maaltijd op een aantrekkelijke manier kunnen opdienen • huishoudelijke taken kunnen situeren in het geheel van logistieke en verzorgende taken • sfeer kunnen brengen in de woning, rusthuiskamer • de basisprincipes kunnen toepassen bij het reinigen van de woning • de eisen kunnen opnoemen waaraan kledij van bejaarden moet voldoen • wasgoed kunnen reinigen, bewaren, sorteren, controleren • kleine herstellingen aan kledij kunnen uitvoeren • schoeisel kunnen onderhouden • de zorgvrager kunnen betrekken bij het uitvoeren van huishoudelijke taken • een animatieve grondhouding kunnen toepassen • de zorgvrager kunnen stimuleren om deel te nemen aan animatieactiviteiten • de organisatie van een animatiegebeuren kunnen observeren en rapporteren • het belang van de componenten 'wonen' en 'leven' kunnen omschrijven • het belang van de leven-wonen-zorgendriehoek binnen de totaalvisie kunnen omschrijven		opstellen van een dagmenu tafelversiering en andere elementen die de gezelligheid bevorderen huishoudelijke taken: • onderhoud van de woning, kamer • onderhoud van kleding • onderhoud van schoeisel de organisatie van het animatiegebeuren animatieve grondhouding visie op leven-wonen-zorgen	• groepswork • interview • studiebezoeken • oefeningen • situatieschetsen • demonstratie

8.2 Eenheid: C2 Zorg voor leef- en woonklimaat

TV 40 LT

Administratieve code: 4852

Algemene doelstelling van de eenheid

- de zorgvrager vanuit een animatieve grondhouding benaderen
- een huiselijke sfeer scheppen
- kunnen helpen bij het organiseren en uitvoeren van het animatiegebeuren volgens de behoeften van de zorgvrager zowel in groep als individueel
- samenwerken met verantwoordelijke animatie

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds in cursief)</i> , sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• een huiselijke sfeer kunnen scheppen • individuele, levenskleurende dagelijkse 'opkickers' kunnen aanbieden • kunnen samenwerken met verantwoordelijke animator • kunnen omschrijven wat kwaliteit van het leven inhoudt • rekening kunnen houden met de verschillende waarden en normen van de zorgvrager • kunnen verwoorden wat een animatieve grondhouding inhoudt • vanuit de animatieve grondhouding de zorgvrager kunnen benaderen • kunnen aantonen dat de animatieve grondhouding verder gaat dan de animatieactiviteiten • verschillende vormen van animatieactiviteiten opnoemen; • het belang van methodisch werken aantonen; • kunnen helpen bij het organiseren en uitvoeren van het animatiegebeuren volgens de behoeften van de zorgvrager zowel in groep als individueel • via een stappenplan een animatieactiviteit kunnen uitwerken, uitvoeren en evalueren		Leef – en woonklimaat • kenmerken • individuele noden • kwaliteit van het leven • bredere visie in werken met ouderen in RVT Animatie in rust- en verzorgingstehuizen • begripsomschrijving • animatieve grondhouding • doelstellingen • vormen • werken met individuele aandachtspersonen Methodisch opzetten van activiteiten: maken van een stappenplan	Didactische werkvormen • demonstreren • studiebezoek • uitwisselen van ervaringen • praktijkopdracht animatie • inoefenen van animatievormen Didactische hulpmiddelen • cursus als basistekst • animatiemateriaal

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• kunnen verduidelijken wat levensloopactiviteiten inhouden • kunnen uiteenzetten dat het werken met aandachtspersonen een hulpmiddel is om individuele ondersteunende animatie mee vorm te geven • taken en opdrachten van een aandachtsverzorgende kunnen uitleggen en uitvoeren • aandachtspunten verwoorden in het werken met dementerende ouderen • enkele animatieve vaardigheden leren kennen en toepassen: snoezelen, relaxatiemomenten in de dagelijkse zorg, eenvoudige massage, aromatherapie enz. • aandacht hebben voor warme zorg en belevingsgerichte benadering • een bredere visie ontwikkelen op het zorgen voor de leef- en woonsituatie van de zorgvrager		Animatie bij dementerende ouderen in het RVT zoals: • warme zorg, belevingsgerichte benadering • belevingsgericht snoezelen • relaxatie • hand-, hoofd-, voetmassages • aromatherapie	

9 Module: D Participatie aan de arbeidswereld TV 40 LT

9.1 Eenheid: D1 Participatie aan de arbeidswereld TV 40 LT

Administratieve code: 4853

Algemene doelstelling van de eenheid

- Het eigen werk kunnen situeren binnen het geheel van het werkveld
- Taken en verantwoordelijkheden kunnen aangeven
- Het beroepsgeheim respecteren
- De eigen rechten en plichten kennen zowel tov zichzelf, het team, de zorgvrager en de familie
- Ethisch kunnen reflecteren

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (steeds in cursief), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• De eigen taak binnen het beroepsprofiel kennen en kunnen afbakenen • De rechten van de patiënt kunnen opnoemen • De ontwikkelingen in de gezondheidszorg na 45 kunnen weergeven • De huidige ontwikkelingen in de gezondheidszorg zoals echelonering en zorgverzekering benoemen • De sociale kaart van de eigen streek kunnen hanteren • Eigen rechten en plichten kennen • Inzicht hebben in beroepsverantwoordelijkheid en beroepsaansprakelijkheid • Inzicht hebben in het beroepsgeheim • Inzicht verwerven in het sociaal zekerheidssysteem • Inzicht hebben in gezinsrecht		De rechten van de patiënt Beroepsprofiel : taakafbakening Gezondheidszorg na 45: ontwikkelingen, echelonering De vlaamse zorgverzekering Hanteren van de sociale kaart Deontologie en beroepsethiek Thema's zoals o.m. oudermis(be)handeling Brandpreventie op het werk Zware misdrijven op het werk verantwoordelijkheid Kwaliteitshandboek Het beroepsgeheim	Didactische hulpmiddelen • Cursusmateriaal en recente artikels uit krant en tijdschrift • Casusmateriaal • Beroepsprofiel • Sociale kaart • Videomateriaal • Bezoek • foldermateriaal Didactische werkvormen • Doceren afgewisseld met leergesprek • Studiebezoek

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds in cursief)</i> , sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
Kunnen solliciteren		De ziekteverzekering De sociale zekerheid Soorten arbeidscontracten, verloning, RSZ, opzegtermijn, vakantiedagen enz...	Rollenspel Opzoekwerk Klasdiscussie

10 Module: E Categoriele Methodieken 240LT

10.1 Eenheid: E1 Categoriele methodieken TV 40 LT

Administratieve code: 4854

Algemene doelstelling van de eenheid

- aandoeningen aan de huid, het uitscheidingsstelsel, het bloedvatenstelsel, het beenderstelsel en het endocrien stelsel kunnen herkennen
- problemen i.v.m. de verschillende stelsels kunnen voorkomen
- de mogelijke zorgproblemen als gevolg van een aandoening kunnen opnoemen en een stappenplan voor de verzorging uitwerken
- zorg op maat kunnen verlenen
- integrale zorg kunnen plannen en uitvoeren
- courante hulpmiddelen bij de verzorging kunnen gebruiken.

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds in cursief)</i> , sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• integrale zorg kunnen plannen en uitvoeren, met aandacht voor familie, ZLW, mantelzorg, interdisciplinaire aspecten en omgangsaspecten• aandoeningen van de huid kunnen omschrijven• basiswondzorg kunnen uitvoeren volgens stappenplan, rekening houdend met de basisprincipes• kunnen assisteren bij wondzorg, rekening houdend met steriliteit• basisprincipes omtrent steriliteit kunnen toepassen bij het klaarleggen en assisteren bij wondzorg• aandoeningen van het uitscheidingsstelsel zoals kunnen omschrijven• niet steriele urinestalen kunnen opnemen• resultaten van de urinetesten kunnen aflezen en		aandoeningen van de huid zoals vb.: decubitus, intertrigo, diabetische voet, ulcus cruris, allergieën,... anatomie en fysiologie van de huid basisprincipes bij het uitvoeren van oppervlakkige wondzorg Aandoeningen van het uitscheidingsstelsel zoals vb.: • urineretentie, oligurie, anurie, koliek, incontinentie, verstopping van de urinewegen, verminderde nierwerking, prostaatvergroting, ontsteking	didactische werkvormen demonstratie en inoefenen toepassen en integreren van verworven competenties integratieopdrachten praktijkopdracht didactische hulpmiddelen casusmateriaal cursus praktijkvoorbeelden verzorgingsmateriaal Cdrom

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
rapporteren • aandoeningen van het bloedvatstelsel zoals kunnen omschrijven en herkennen • steunkousen kunnen aanbrengen ter hoogte van de onderste ledematen • aandoeningen van het bewegingsstelsel kunnen omschrijven en herkennen • valproblematiek herkennen, oorzaken ervan kunnen opnoemen • aandoeningen van het spijsverteringsstelsel kunnen omschrijven en herkennen • z.v. met sondevoeding kunnen observeren, mogelijke problemen herkennen en rapporteren • maagsonde op een veilige manier kunnen fixeren • mondhygiëne kunnen toepassen • stomazorg kunnen uitvoeren • aandoeningen van het endocriene stelsel kunnen omschrijven en herkennen • z.v. kunnen ondersteunen bij ADL- activiteiten • maatregelen kunnen nemen ter preventie van deze aandoeningen • maatregelen kunnen treffen, binnen eigen grenzen, bij aanwezigheid van deze aandoeningen en tijdig z.v. kunnen doorverwijzen • de complicaties kunnen herkennen en voorkomen • GVO kunnen toepassen • courante hulpmiddelen bij de verzorging kunnen gebruiken		• anatomie en fysiologie Aandoeningen van het bloedvatstelsel zoals vb.: • circulatiestoornissen, embolie, trombose, slagaderverkalking, verhoogd cholesterolgehalte, hartinfarct, angina pectoris, hypotensie, hypertensie, bradycardie, tachycardie, aritmie, bloedarmoede, stoornissen in de bloedsamenstelling, stoornissen in het afweermechanisme. • anatomie en fysiologie Aandoeningen van het bewegingsstelsel zoals vb.: • osteoporose, gewichtsaandoeningen, veranderingen in het bewegingsapparaat, • valproblematiek Aandoeningen van het spijsverteringsstelsel zoals vb.: • braken, eetstoornissen, ontstekingsverschijnselen, voedselbesmetting, sondevoeding, diarree, obstipatie, fistels, anus praeternaturalis • observeren van aandachtspunten bij sondevoeding • verzorgen van anus praeter • verzorgen van een zorgvrager met sondevoeding Aandoeningen van het endocrien stelsel zoals vb.: • hyperfunctie en hypofunctie pancreas. • observatie en verzorging van een zorgvrager met diabetes courante hulpmiddelen	

10.2 Eenheid: E2 Categoriele methodieken

TV 40 LT

Administratieve code: 4856

Algemene doelstelling van de eenheid

- De belangrijkste symptomen van dementie kunnen herkennen
- Bij een zorgvrager met dementie de mogelijke zorgproblemen kunnen opnoemen en uitwerken volgens een stappenplan
- Bij een zorgvrager met psychische problemen de mogelijke zorgproblemen kunnen opnoemen en uitwerken volgens een stappenplan
- Zorg op maat kunnen verlenen bij een zorgvrager met psychische problemen en dementie
- Integrale zorg kunnen plannen en uitvoeren bij zorgvragers met dementie, met aandacht voor familie, ZLW, mantelzorg, interdisciplinaire aspecten en omgangsaspecten
- Integrale zorg kunnen plannen en uitvoeren bij zorgvragers met psychische problemen, met aandacht voor familie, ZLW, mantelzorg, interdisciplinaire aspecten en omgangsaspecten

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (steeds in cursief), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
Zorgvrager met dementie • Kunnen omgaan met zorgvragers met dementie • Het belang inzien van het observeren, tijdig signaleren en goed rapporteren van kenmerken en problemen van dement gedrag • De verschillende oorzaken van en symptomen bij dementie kunnen opnoemen en uitleggen • Het dementiële proces kunnen beschrijven • Een aantal belangrijke aspecten inzake de belevingswereld van de zorgvrager met dementie kunnen aangeven • Enkel benaderingswijzen van demente bejaarden kunnen opnoemen • De reacties van de zorgvrager met dementie op het verlies aan pak op zijn situatie herkennen en hierop gepast kunnen reageren		Zorgvrager met dementie • dementie ○ kenmerken van dementie ○ gedragsproblemen bij dementie ○ lichamelijke problemen bij dementie ○ algemene richtlijnen in de omgang met dementerende ouderen en hun centraal verzorgende ○ algemene richtlijnen in de dagelijkse verzorging van dementerende ouderen • fazen in het dementeringsproces en benaderingswijzen per fase • basiszorgplan in de verschillende fazen van dementie • Individueel zorgplan voor concrete zorgvrager met dementie	didactische hulpmiddelen • Cursusmateriaal en recente artikels uit vaktijdschriften • Casusmateriaal en eigen praktijkvoorbeelden van de cursisten • Videomateriaal • Documentair bezoek • Transparenten didactische werkvormen • Doceren en leergesprek • Analyseren van videofragmenten • Opzoekwerk

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• De zorgvrager op een gepaste manier begeleiden bij angst, agressie • Problemen bij de verzorging, in de omgang en bij de opvang bespreekbaar stellen en in overleg komen tot een zorg- en begeleidingsplan • Binnen de eigen bevoegdheden de specifieke zorgen of begeleiding uitvoeren met bijzondere aandacht voor een positieve beïnvloeding van het zelfwaardegevoel van de zorgvrager • Bij de inventarisatie van problemen én het zoeken naar een passende begeleiding, rekening houden met de wensen, gewoonten van de zorgvrager en zijn familie • Aan de hand van voorbeelden uit de praktijk duidelijk maken dat een interdisciplinaire samenwerking belangrijk is • Als verzorgende weten bij wie je terecht kan voor overleg en ondersteuning • De belangrijkste voorzieningen voor demente bejaarden en hun familie kunnen situeren Zorgvrager met psychische problemen • De oorzaken van psychiatrische ziektebeelden kunnen opnoemen • Onderscheid kunnen aangeven tussen neurotisch en psychotisch gedrag • M.b.t. een tweetal problematieken aandachtspunten kunnen opnoemen inzake verzorging en begeleiding, o.a.: ○ bij schizofrene zorgvragers ○ bij zorgvragers met stemmingsstoornissen ○ bij zorgvragers met angststoornissen ○ bij psychiatrische zorgvragers met hardnekkige lichamelijke klachten		Zorgvrager met psychische problemen • Soorten afwijkingen van het normale zoals: neurotisch gedrag, psychotisch gedrag • Depressie • Omgaan met afwijkend gedrag: zelfhulp, mantelzorg, professionele zorg • professionele hulpverleningspatronen binnen de geestelijke gezondheidszorg • Mogelijke inhouden: ○ zorgvragers met schizofrenie ○ zorgvragers met stemmingsstoornissen ○ zorgvragers met angststoornissen	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
○ bij zorgvragers met persoonlijkheidsstoornissen ○ bij zorgvragers met een 'verslavingsproblematiek' • De verschillende niveaus waarop hulp kan geboden worden benoemen en uitleggen • Zicht hebben op wat een de 'motiverende gespreksvoering' inhoudt		○ zorgvragers met somatoforme stoornissen ○ zorgvragers met persoonlijkheidsstoornissen ○ zorgvragers met verslavingsproblematiek	

10.3 Eenheid: E3 Categoriele methodieken TV 40 L

Administratieve code: 4858

Algemene doelstelling van de eenheid

- Mogelijke zorgproblemen kunnen opnoemen en uitwerken volgens het stappenplan bij een zorgvrager met:
 - neurologische aandoening
 - lichamelijke of mentale handicap
 - COPD, astma
 - chronische aandoeningen
 - kanker
 - en andere problematieken
- zorg op maat kunnen verlenen en stappenplan uitvoeren
- integrale zorg kunnen plannen en uitvoeren bij deze zorgvragers, met aandacht voor familie, ZLW, mantelzorg, interdisciplinaire aspecten en omgangsaspecten
- een zorgplan kunnen uitvoeren en aanpassen

Beginsituatie

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
zorgvrager met COPD en astma • de klachten van een zorgvrager met astma en COPD kunnen opnoemen, en de verschillen tussen beiden kunnen aantonen • kunnen verwoorden wat het betekent voor een zorgvrager om astma of COPD te hebben • de beroepshouding van de verzorgende bij het verzorgen van een zorgvrager met COPD of astma kunnen omschrijven • een onderscheid kunnen maken tussen acute benauwdheid en chronische benauwdheid en kunnen verwoorden waaruit de zorg bestaat bij beiden • uitleggen waaruit de ondersteuning van de ADL-activiteiten bestaat bij deze zorgvragers • een zorgvrager kunnen instructie geven over 'hoe en waarom inhaleren' • weten wat de complicaties zijn bij zuurstoftoediening en hoe deze te voorkomen • preventieve maatregelen ivm astma en COPD kunnen uitvoeren en de zorgvrager en omgeving hierover voorlichten • een standaardzorgplan van een zorgvrager met astma en COPD kunnen hanteren en omzetten in een individueel zorgplan zorgvrager met kanker • het ziektebeeld kanker kunnen uitleggen • informatie kunnen verzamelen over een veel voorkomende kankersoort • de behandelingsmogelijkheden van kanker met hun nevenwerkingen kunnen opnoemen • de verlieservaringen bij een zorgvrager met kanker kunnen omschrijven		Zorgvrager met COPD en astma • Astma, chronische bronchitis en emfyseem • Belevingswereld van deze zorgvrager en zijn omgeving • Benadering van deze zorgvrager en zijn omgeving • Hulpverleningsinitiatieven • Beroepshouding van de verzorgende • Verzorgen en begeleiden bij acute benauwdheid • Verzorgen en begeleiden bij chronische benauwdheid • Ondersteunen van de ADL functies zorgvrager met kanker • Het ziektebeeld: kanker • Verlieservaringen van de zorgvrager met kanker • Standaardzorgproblemen bij de zorgvrager met kanker • Interdisciplinair samenwerken bij kankerpatiënten • Psychosociale aanpak van de zorgvrager met kanker	didactische hulpmiddelen • Cursus • Vaktijdschriften • Casusmateriaal en eigen praktijkvoorbeelden van de cursisten • Videomateriaal • Folders en brochures didactische werkvormen • Doceren en leergesprek • Bespreken van videofragmenten • Opzoekingswerk • Toepassen van standaardzorgplan in een concrete casus • bezoek

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• de standaardzorgproblemen bij een zorgvrager met kanker kunnen opnoemen • een individueel zorgplan bij een zorgvrager met kanker kunnen uitwerken • kunnen verwoorden waaruit de interdisciplinaire samenwerking bestaat voor een oncologische zorgvrager in de thuiszorg • kunnen omgaan met de gevoelens van een zorgvrager met kanker zorgvrager met neurologische aandoeningen • omschrijven wat een CVA, TIA is • de oorzaken en gevolgen van CVA kunnen opnoemen • multiple sclerose en de ziekte van Parkinson kunnen omschrijven • zorgproblemen bij zorgvrager met neurologische aandoeningen in een casus kunnen herkennen en uitwerken • voorzieningen voor deze zorgvragers kunnen opzoeken in de sociale kaart • GVO kunnen toepassen bij deze zorgvragers ivm voeding, hulpmiddelen, aanpassen van de woonomgeving zorgvrager met lichamelijke handicap en/of verstandelijke beperkingen • Omschrijven wat een lichamelijke handicap en verstandelijke beperkingen kunnen inhouden • Enkele aspecten eigen aan de belevingswereld van een zorgvrager met een lichamelijke en/of verstandelijke beperkingen kunnen aangeven • Enkele belangrijke uitgangspunten bij de omgang en begeleiding van zorgvragers met een lichamelijke handicap én van zorgvragers met een verstandelijke		Zorgvrager met neurologische aandoeningen zoals vb. • CVA en TIA • Multiple Sclerose en de ziekte van Parkinson • Veel voorkomende zorgproblemen bij zorgvrager met neurologische aandoeningen Zorgvrager met handicap • Psychische stoornissen en lichamelijke complicaties bij mentale handicap • De belevingswereld van de zorgvrager met handicap • Zorg en zelfzorg bij zorgvrager met handicap	

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
beperking kunnen omschrijven • Kennis hebben van mogelijkheden en werkprincipes bij het opzetten van een dagprogramma bij een zorgvrager met handicap • Mee vorm en inhoud kunnen geven aan de leefomgeving • Zorg kunnen verlenen bij deze zorgvragers rekening houdend met hun mogelijkheden en beperkingen, rekeninghoudende met hun sociaal netwerk • Enige kennis hebben m.b.t. mogelijke vormen van opvang en ondersteuning voor deze zorgvragers			

10.4 Eenheid: E4 Categoriele methodieken TV 40 LT

Administratieve code: 4859

Algemene doelstelling van de eenheid

- De kenmerken van een multiple problematiek kunnen herkennen
- De mogelijke zorgproblemen bij een palliatieve zorgvrager kunnen opnoemen en uitwerken volgens het stappenplan
- Bij een palliatieve zorgvrager zorg op maat kunnen verlenen
- Integrale zorg kunnen plannen en uitvoeren, met aandacht voor familie, ZLW, mantelzorg, interdisciplinaire aspecten, omgangsaspecten
- Het verloop van het normale verwerkingsproces van lijden, sterven en rouwen kennen
- Met elementen van lijden en verwerkingsprocessen kunnen omgaan
- Kunnen omgaan met familie van palliatieve zorgvragers en hierbij een bepaald gespreksmodel en – techniek kiezen en toepassen

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
palliatieve zorgvrager: • De visie en het ontstaan van het palliatieve zorgconcept kunnen verwoorden • Terminale zorgvragers en hun familieleden psychologisch kunnen begeleiden • Kunnen verwoorden hoe men als verzorgende de palliatieve zorgvrager kan begeleiden in het omgaan met de 'waarheid' • Kunnen omgaan met de angst van de palliatieve zorgvrager • De verschillende stappen in het verwerkingsproces van de terminale zorgvrager kunnen opnoemen en uitleggen • Kunnen omgaan met de pijn van de palliatieve zorgvrager • De verschillende aspecten in het omgaan met de stervende kunnen opnoemen en uitleggen • Een normaal rouwproces kunnen omschrijven • Verschillende soorten rouw kunnen opnoemen • De verschillende zorgproblemen bij een terminale zorgvrager kunnen opnoemen • Zorg om maat kunnen toedienen bij deze zorgproblemen • De sociaal-administratieve voorzieningen en tegemoetkomingen voor de palliatieve zorgvrager en zijn familie kunnen opnoemen • De financiële aspecten kunnen bespreken van de thuisverzorging van de palliatieve zorgvrager • Een overzicht kunnen geven van de mogelijke hulpverleners in de thuiszorg waarop de palliatieve zorgvrager kan beroep doen		Palliatieve zorgvrager • Palliatieve zorg • Psychosociale begeleiding van terminale zorgvragers en hun familieleden: het verwerkingsproces, omgaan met pijn • omgaan met de stervende, het rouwproces • specifieke zorgproblemen • kosten en sociale voorzieningen van palliatieve zorgvragers • zorgen aan de overledene Zorgvrager in complexe zorgsituatie	Didactische hulpmiddelen • Cursus • Getuigenissen • Videofragmenten • Eigen ervaringen van cursisten • Casusmateriaal Didactische werkvormen • Doceren en leergesprek • Bespreken van eigen ervaringen en getuigenissen • Toepassen van standaardzorgproblemen in concrete casussen • Geïntegreerde oefeningen

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (steeds in cursief), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• Laatste zorgen kunnen uitvoeren zorg voor ouderen in complexe zorgsituaties: • Initiatieven en verantwoordelijkheid kunnen nemen voor een totaalzorg in een complexe zorgsituatie in verschillende zorgsettings • Deze zorg kunnen plannen volgens het probleemoplossend denken • Deze zorg kunnen uitvoeren individueel en in groep • De doelstellingen uit vorige modules bejaardenzorg kunnen integreren in een totaalzorg			

10.5 Eenheid: E5 Categoriele methodieken TV 40 LT

Administratieve code: 4860

Algemene doelstelling van de eenheid

- De verschillende gezinsvormen kunnen herkennen
- Opvoedingsstijlen herkennen
- De voor- en nadelen van verschillende opvoedingsstijlen kunnen beschrijven
- Gezinsituaties kunnen duiden vanuit modellen van gezinswerking
- Rekening houden met de cultuur en waarden van het gezin
- Kunnen samenwerken met het mantelzorgnetwerk en andere begeleidingsdiensten
- Bredere en eigen visie ontwikkelen in het kijken naar gezinnen
- De zorg voor zieke kinderen in thuissituatie kunnen uitvoeren

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• verschillende gezinsvormen benoemen • de verschillende opvoedingsstijlen onderscheiden • het omgaan met waarden en normen binnen gezinnen verduidelijken • verschillende ontwikkelingsfasen van gezinnen ontdekken • de functies van gezinnen uiteenzetten • gezinssituaties uitleggen vanuit het systeemdenken • de voorstelling van een gezin als mobile aangeven • verduidelijken wat rolpatronen, rolconflicten en rolomkering is • inzicht verwerven in eigen waarden en normen • inzien wat de basisvaardigheden inhouden die - geïnspireerd zijn op het contextuele gedachtegoed • inzicht in eigen functioneren verwerven • de problemen bij kansarme gezinnen kunnen omschrijven • verduidelijken wat een problematische opvoedingssituatie is • ondersteuning kunnen bieden bij moeilijke gezinssituaties • aandachtspunten verwoorden bij het werken met allochtone ouders • verbanden kunnen aantonen tussen de leerstof en hun eigen gezin van herkomst		gezinsvormen gezinssamenstelling gezinsstructuur opvoedingsstijl omgaan met de waarden en normen binnen het gezin ontwikkelingsfasen van een gezin werken in gezinnen functies van het gezin Het gezin als systeem open en gesloten systemen regels en normen binnen systemen Waarden, normen en rollen Opvoeden hulpverlening in moeilijke gezinssituaties Kansarmoede kansarmen: problemen en levensverhalen werken bij kansarme gezinnen Thema's zoals: • werken met allochtone ouders • oudermis(be)handeling	didactische hulpmiddelen • Cursus als basistekst • Eigen ervaringen van cursisten • Video • Teksten didactische werkvormen • Uitwisselen van ervaringen • Via groepsgesprekken en discussies inzichten verbreden

10.6 Eenheid: E6 Categoriele methodieken

TV 40 LT

Administratieve code: 8292

Algemene doelstelling van de eenheid

- Kennis hebben van de basisprincipes van kwaliteitszorg
- Signaleren van knelpunten en problemen op het gebied van de zorgverlening
- Kunnen participeren in verbeterprojecten
- Kennis hebben van de eigen bevoegdheden en de grenzen als zorgkundige
- Vanuit de eigen bevoegdheden actief kunnen participeren in een multidisciplinair team
- Een zorgvrager kunnen observeren en de ernst van de situatie kunnen inschatten
- In complexe zorgsituaties essentiële gegevens kunnen rapporteren, zowel mondeling als schriftelijk
- Zorgvragers doorverwijzen
- Ethisch reflecteren en handelen in complexe zorgsituaties
- In moeilijke situaties de zorgvrager en zijn familie kunnen informeren en adviseren conform het zorgplan

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• Kennis hebben van de lijst met activiteiten die de zorgkundige onder toezicht van een verpleegkundige binnen een gestructureerde equipe kan verrichten.• Op basis van de lijst van activiteiten correct de toegewezen zorgtaken plannen, conform het zorgplan.• De waarde en de taken van de zorgkundige kunnen situeren binnen het multidisciplinaire team.• Kunnen omschrijven wat de basisprincipes zijn van kwaliteitszorg• Het belang van kwaliteitszorg kunnen aantonen• Knelpunten en sterke punten binnen de zorgelijke		• lijst met activiteiten die de zorgkundige onder toezicht van een verpleegkundige en binnen een gestructureerde equipe mag verrichten (KB zorgkundige12/06/ 2006)• basisprincipes van kwaliteitszorg, kwaliteitsdecreet• protocollen uit het kwaliteitshandboek• standaardzorgplannen en individuele zorgplannen bij complexe zorgsituaties• bevoegdheden, activiteiten, grenzen van een zorgkundige binnen een multidisciplinair team• observatievaardigheden in complexe situaties	• toepassen van standaardzorgproblemen in concrete casussen• bespreken van eigen ervaringen en getuigenissen• klassengesprek• rollenspel• integratie-oefeningen• bezoeken• gedifferentieerd werken,

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
kunnen omschrijven. • Voorstellen voor het optimaliseren van de zorg kunnen formuleren. • Het kwaliteitshandboek kunnen raadplegen • De activiteiten, bevoegdheden van de andere disciplines kunnen omschrijven • rekening houden met de andere disciplines in het opmaken en uitvoeren van een zorgplan. • Kunnen observeren en signaleren bij de patiënt/resident van veranderingen op het fysieke, psychisch en sociaal vlak binnen de context van de activiteiten van het dagelijks leven (ADL) • De patiënt/resident en zijn familie kunnen informeren en adviseren conform het zorgplan, voor wat betreft de toegestane technische verstrekkingen. • de patiënt/resident en zijn omgeving kunnen het bijstaan in moeilijke momenten • De waarden en normen die worden gehanteerd in complexe zorgsituaties kunnen bespreken.		• rapportagevaardigheden in complexe situaties • overleg- en vergadervaardigheden • - waarden en normen bij moeilijke zorgsituaties • verschillende gesprekstechnieken bij complexe zorgsituaties •	• begeleiden van het individuele leerproces

11 Module: F Methodische begeleiding 16OLT

11.1 Eenheid: F1 Methodische begeleiding TV 40 LT

Administratieve code: 4864

Algemene doelstelling van de eenheid

- kunnen aangeven van het belang van observeren en rapporteren in het werkveld
- kunnen observeren van personen en situaties
- factoren die de observatie kunnen beïnvloeden kunnen onderkennen
- zowel mondeling als schriftelijk kunnen rapporteren over observaties

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief!</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• De taakverdeling en de verwachtingen van de opleiding ivm de beroepspraktijk kennen • Persoonlijke leerdoelen voor de praktijk kunnen formuleren • Aan de hand van eigen ervaringen kunnen beschrijven wat en hoe men leert in de praktijk • Het belang van procesevaluatie en de zelfevaluatie hierbij inzien • Op eigen handelen in de praktijksituatie kunnen reflecteren • Eigen handelen kunnen bijsturen • Kunnen op een objectieve manier omgaan met eigen observatiegegevens • Een onderscheid kunnen maken tussen observeren en interpreteren • Observatiegegevens mondeling kunnen rapporteren		• Doelstellingen, verwachtingen en organisatie ivm de praktijk vanuit de opleiding • Opmaken persoonlijke leerdoelen voor de praktijk • Maken van een zelfevaluatie van de praktijk • Observeren • rapporteren • Inschatten van de zorgbehoefte • Zelfreflectie op eigen functioneren in de praktijk aan de hand van denkkaart • Attitudes van de verzorgende	didactische hulpmiddelen • Oefenboek methodische handelen • Videomateriaal • Praktijkmap • Praktijkopdracht • Observatieschalen didactische werkvormen • Bijsturen van zelfevaluatie • Doceren • Rollenspel • Klassengesprek

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• Eigen praktijkervaringen in groep kunnen bespreekbaar stellen • Eigen attitudes in concrete zorgsituaties kunnen bespreken			

11.2 Eenheid: F2 Methodische begeleiding TV 40 LT

Administratieve code: 4866

Algemene doelstelling van de eenheid

- het eigen functioneren in de praktijk bespreekbaar stellen
- probleemsituaties vanuit de werksituatie kunnen bespreken en analyseren in groep
- kritisch kunnen reflecteren op het eigen handelen
- conflicten kunnen hanteren
- kunnen zorgdragen voor de eigen persoon als zorgverlener
- zichzelf kunnen hanteren

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• kunnen reflecteren op eigen handelen en gevoelens in de praktijksituatie • praktijkervaringen in groep kunnen bespreekbaar stellen • kunnen omgaan met complexe zorgsituaties • kunnen omgaan met ongewenste intimiteiten • kunnen omgaan met de seksualiteitsbeleving van		• bespreken van praktijkervaringen aan de hand van zelfreflectiefiche • zelfevaluatie van de praktijkervaringen • zelfwaardering en zelfbeeld in de praktijksituatie • omgaan met macht en onmacht • conflicthantering • inhouden uit andere modules in concrete praktijksituatie	Didactische werkvormen • Klassengesprek • rollenspel • zelfexpressie stimuleren • integratieopdrachten Didactische hulpmiddelen

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
ouderen • kunnen omgaan met stresssituaties in de opleiding en in de praktijk • kunnen omgaan met conflicten • kunnen omgaan met macht en onmacht • stilstaan bij zelfbeeld en zelfwaardering		verbreden vb. PDL	• reflectiefiche • procesevaluatie van de praktijk • tijdschriftartikels • cursusmateriaal

11.3 Eenheid: F3 Methodische Begeleiding TV 40 LT

Administratieve code: 4868

Algemene doelstelling van de eenheid

- de voorzieningen in de thuiszorg, begeleidingsdiensten, mantelzorgnetwerken kennen
- kunnen samenwerken met het mantelzorgnetwerk en andere begeleidingsdiensten
- de eigen rol en taak kunnen situeren binnen de thuiszorg
- het huishouden kunnen organiseren en verzorgen in complexe zorgsituaties
- in een multidisciplinair team kunnen werken

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (<i>steeds in cursief</i>), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• illustreren van wat thuiszorg is en het belang van de verschillende partners. • opsommen van de verschillende partners in de thuiszorg. • duiden van totaalzorg en de wisselwerking tussen de verschillende partners.		Doel thuiszorg Partners in de thuiszorg professionele zorg: verschillende diensten en disciplines samenwerking afspraken maken, zorg voor jezelf,...	Didactische werkvormen • videomateriaal, • getuigenissen, • casussen • transfer van communicatieve

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (steeds in cursief), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• situeren van de mogelijke betekenis van thuiszorg voor de verschillende partners. • kwaliteitszorg bieden in de thuiszorg. • situeren van de dienst voor gezinszorg in het geheel van thuiszorgdiensten. • omschrijven van de taak van verzorgende in een dienst voor gezinszorg. • duiden waarom, met wie, waarover, en hoe afspraken dienen gemaakt te worden. • binnen eigen bevoegdheid op een adequate wijze afspraken maken en noodzakelijke middelen hanteren. • taak van zorgbemiddelaar situeren • omgaan met de zorgvrager en zijn omgeving in de thuiszorg. • contact opbouwen, onderhouden, afbouwen. • gebruik van zorgplan voor de thuiszorg • hulp bieden bij kraamzorg en zorg voor kinderen • het huishouden organiseren: toepassen van competenties uit de module C1 • principes van budgetbeheer kunnen toepassen		Organisatie thuiszorgdiensten: Taak van de verzorgende in een dienst voor thuiszorg;... Werken in een multidisciplinair team respect voor verscheidenheid of diversiteit en autonomie, communicatieve vaardigheden De zorgvrager en zijn omgeving Kraamzorg Organisatie van het huishouden	naar dit specifieke werkveld met aandacht voor het combineren van technieken. • Bezoeken zoals thuiszorgwinkel, thuiszorgdiensten enz... • opzoekwerk • integratieopdrachten Didactische hulpmiddelen • casus zorgvrager in de thuiszorg • zorgklas verzorgingsmateriaal • keuken en kookmateriaal

11.4 Eenheid: F4 Methodische Begeleiding TV 40 LT

Administratieve code: 8293

Algemene doelstelling van de eenheid

- In complexe zorgsituaties specifieke zorgproblemen kunnen herkennen en situeren
- Interventies ter voorkoming van specifieke zorgproblemen uitvoeren
- Totaalzorg bij zorgvragers met disfunctie van ADL kunnen uitvoeren
- Totaalzorg bieden conform het zorgplan in complexe zorgsituaties

Beginsituatie

Er zijn geen specifieke toelatingsvoorwaarden

Leerplandoelstellingen en leerinhouden

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen</i> (steeds in cursief!), sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• In complexe zorgsituaties een actieplan kunnen opstellen en uitvoeren binnen de bevoegdheid van zorgkundige. • In complexe zorgsituaties de toegewezen activiteiten correct uitvoeren -Een zorgplan kunnen aanpassen volgens de noden en behoeften van de patiënt/bewoner/klant • Mondzorg kunnen uitvoeren • Kousen ter preventie en/of behandeling van veneuze aandoeningen, met uitsluiting van compressietherapie met elastische verbanden kunnen verwijderen en heraanbrengen • Kunnen observeren van het functioneren van de blaassonde, problemen kunnen signaleren • Hygiënische verzorging van een geheelde stoma, zonder dat wondzorg noodzakelijk is, kunnen uitvoeren. • De orale vochtinname van de patiënt/resident kunnen bewaken en problemen kunnen signaleren . • De patiënt/resident kunnen helpen bij inname van geneesmiddelen via orale weg, nadat het geneesmiddel door middel van een distributiesysteem, door een verpleegkundige of een apotheker werd klaargezet en gepersonaliseerd • De vocht- en voedseltoediening bij een patiënt/resident langs orale weg helpen verrichten, uitgezonderd bij slikstoornissen en bij sondevoeding • De patiënt/resident in een functionele houding kunnen brengen met technische hulpmiddelen en het toezicht hierop, conform het zorgplan • Hygiënische verzorging van patiënten/residenten met een disfunctie van de ADL, conform het zorgplan kunnen uitvoeren		Mogelijke inhouden naargelang de beginsituatie • Comfortzorg • Preventieve interventies • Specifieke zorgproblemen • Zorgactiviteiten zoals vermeld in het KB • Zorgplannen • Complexe zorg	Didactische werkvormen • Demonstreren • Oefenmomenten in klas • Praktijkopdrachten • Integratie-opdrachten

Leerplandoelstellingen met inbegrip van eindtermen (ET), specifieke eindtermen (SET), basiscompetenties (B), <i>uitbreidingsdoelstellingen (steeds in cursief)</i> , sleutelvaardigheden (SV)	BC SV (S)ET	Leerinhouden	Pedagogisch-didactische wenken
• patiënten/residenten conform het zorgplan kunnen vervoeren • De maatregelen ter voorkoming van lichamelijk letsel kunnen uitvoeren conform het zorgplan • De maatregelen ter voorkoming van infecties kunnen uitvoeren conform het zorgplan • De maatregelen ter voorkoming van decubitusletsel kunnen uitvoeren conform het zorgplan • De polsslag en de lichaamstemperatuur kunnen meten en de resultaten kunnen meedelen • De patiënt/resident kunnen helpen bij de niet-steriele afname van excreties en secreties			

12 De gesuperviseerde beroepspraktijk

G1 tot en met G10 PV

Administratieve code : G1 – G9 : 4871 – 4879

G10: 8294

Toelatingsvoorwaarden: nihil

Einddoelstellingen van de gesuperviseerde beroepspraktijk

Door te reflecteren over zijn ervaringen tijdens de stage, verwerft de cursist geleidelijk de competenties voor een polyvalent verzorgende/zorgkundige op het niveau van een beginnend beroepsbeoefenaar.

Om tot dit niveau van competentieontwikkeling te komen doorloopt de cursist verschillende stadia:

- stadium 1 : de cursist voert de logistieke taken uit onder begeleiding op afstand
- stadium 2: de cursist voert verzorgende taken uit in niet complexe zorgsituaties onder begeleiding op afstand
- stadium 3: de cursist voert complexe zorgtaken uit met begeleiding op afstand
- stadium 4: de cursist voert complexe zorgtaken uit zoals vermeld in KB

Na het beëindigen van de opleiding is de cursist in staat om volledig zelfstandig te functioneren als zorgkundige. Hij heeft de aangeboden inzichten, vaardigheden en houdingen geïntegreerd in het eigen handelen. Hij geeft blijk van een grote mate van zelfstandigheid en van zelfvertrouwen. Hij neemt initiatief, kan doelgericht werken en is in staat zowel individueel als in team te functioneren binnen het geheel van de organisatie. Hij onderkent het belang van permanente bijscholing voor verdere professionalisering en kan daar zelf sturing aan geven.

Organisatie van de gesuperviseerde beroepspraktijk

De gesuperviseerde beroepspraktijk is opgedeeld in verschillende modules (zie structuurschema).

Cursisten die het attest specialisatie van logistiek assistent wensen te behalen, doen minimaal 280 uren praktijk waarvan minstens 80 uren in een ziekenhuis.

De cursisten die opteren voor de zorg voor ouderen kunnen praktijkervaring opdoen in o.a. ziekenhuizen, residentiële bejaardenzorg, dagzorgcentra, thuiszorg.

Cursisten die het certificaat Polyvalent Verzorgende wensen te behalen doen minimaal 640 uren praktijk waarvan minstens 160 uren in de thuiszorg.

Om het certificaat zorgkundige te behalen doen cursisten in het totaal minstens 680 uur beroepspraktijk, waarvan minstens 200 uur in complexe zorgsituaties.

Opbouw van het leerproces binnen de beroepspraktijk

Het leerproces heeft een progressieve opbouw :

- via observeren over participeren naar organiseren
- van het werken onder toezicht over verwijderd toezicht naar zelfstandig functioneren
- van eenvoudige naar complexe situaties
- van deelopdrachten naar totaalaanbod
- van beschrijven over concretiseren, problematiseren, thematiseren, generaliseren naar alternatieven formuleren

Begeleiding van de beroepspraktijk

Vanuit het centrum wordt de cursist begeleid door een supervisor. Het uitgangspunt voor de begeleiding is de beginsituatie van de cursist. De supervisor helpt de cursist bij het uitstippelen van het leerproces in verschillende stappen en ondersteunt hem bij het formuleren van persoonlijke leerpunten. Hij geeft de cursist voldoende en duidelijke feedback betreffende zijn vorderingen.

Op de werkvloer wordt de cursist begeleid door een deskundig en gemotiveerde interne begeleider.

De vorderingen van de cursist worden opgevolgd door de cursist, de interne begeleider en de supervisor.

Daartoe heeft de supervisor regelmatig contact met de cursist en de interne begeleider op het werkveld en organiseert hij supervisiemomenten, individueel en /of in kleine groep. De inhoud en frequentie van de evaluatie wordt bepaald door de noden van de cursist.

Evaluatie

Op het einde van elk semester wordt nagegaan in welk stadium van competentieontwikkeling de cursist is op basis van volgende beoordelingscriteria:

- de aard en mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid die de cursist heeft laten zien
- de aard en mate van begeleiding die hierbij nodig is geweest
- de mate van complexiteit van de opdrachten en taken die de cursist heeft uitgevoerd
- de mate van complexiteit van de situatie waarin de cursist zijn handelingsbekwaamheid getoond heeft

13 Basisattitudes

De cursist integreert de fundamente van de basishouding, eigen aan alle zorgverleners in de gezondheid- en welzijnssector.

Betrokkenheid	De cursist voelt zich persoonlijk betrokken bij en bekommerd over het welzijn van elke cliënt, zonder daarbij de nodige afstand uit het oog te verliezen.
Aanvaarding	De cursist kan de cliënt onafhankelijk van diens gedrag als eigen individu met zijn eigen waarden en gevoelens aanvaarden.
Respect	De cursist bouwt een vertrouwensrelatie op waarbij hij respectvol en geduldig met de cliënt omgaat.
Empathie	De cursist kan zich inleven in de gevoelens van anderen, er begrip voor opbrengen en er tactvol mee omgaan.
Echtheid	De cursist is oprecht in zijn relatie tot de cliënt en zijn familie.
Alertheid	De cursist is alert voor non-verbale signalen.
Discretie	De cursist gaat discreet om met persoonlijke gegevens.
Flexibiliteit	De cursist is bereid zijn eigen stijl, benaderingswijze of aanpak aan te passen aan wijzigende omstandigheden.
Zelfkritisch	De cursist is bereid zichzelf en zijn manier van handelen herhaaldelijk in vraag te stellen.
Openheid	De cursist staat open voor het geven en ontvangen van feedback.
Contactbereidheid	De cursist is bereid om contacten te leggen en te onderhouden met de cliënt, de familie en collega's, ook in moeilijke situaties.
Verantwoordelijkheidszin	De cursist is bereid om aandacht te hebben voor de gevolgen van een taak en beslissingen te nemen op basis van mogelijke consequenties ervan.
Zelfstandigheid	De cursist is bereid om zelfstandig zonder hulp of toezicht gedurende langere tijd aan een taak te werken.
Zin voor samenwerking	De cursist is bereid om met anderen gezamenlijk aan een taak te werken.
Teamgeest	De cursist is bereid om rekening te houden met wensen en behoeften van anderen en zich te houden aan teamafspraken.
Zin voor initiatief	De cursist is bereid problemen en taken aan te pakken zonder dat het gevraagd wordt of de omstandigheden ertoe dwingen.
Kritische ingesteldheid	De cursist is bereid zijn omgeving in vraag te stellen, de waarde van een bewering of een feit, de haalbaarheid van een vooropgesteld doel te verifiëren, alvorens een stelling in te nemen.
Imagobewustzijn	De cursist heeft aandacht voor de impact die het eigen gedrag en voorkomen op anderen kan hebben.
Doorzettingsvermogen	De cursist is erop gericht, ondanks moeilijkheden een doel te bereiken.
Zelfvertrouwen	De cursist is bereid om een taak aan te pakken vanuit geloof in eigen kunnen en kennen.
Loyaliteit	De cursist is sterk betrokken met de organisatie en de regels en afspraken die er gelden.

14 Bibliografie

- 'Leren verzorgen 1- werken als verzorgende', Nijgh & Van Ditmar, 1990
- Zorg-saam, 'Ongewenste intimiteiten in de thuiszorg', Leuven
- Opleidingscentrum Solidariteit voor het Gezin, 'Participatie aan de arbeidswereld'
- Zorg-saam, 'Gezins hulp en kansarmoede', Centrum voor Studie, Advies en Vorming, Leuven
- Katern Anderzijds, 'Oud worden ver van huis', maart 1996
- congres CEMG -UIA, 'De bejaarde allochtoon -in het beleid een afwezige', maart 1995
- Sociaal, 2001/7 'Dossier: Allochtone ouderen: nieuwe risicogroep?'
- ABRAHAM, J., De gids en de reisgenoten: omgaan met mensen met dementie, Garant, Leuven, 1999.
- BERNLEF, J., Hersenschimmen. Beschrijving in romanvorm hoe iemand zelf zijn dementeringsproces doorleeft, Querido, Amsterdam, 1884.
- BEKX, N., VERLEYEN, T., Armoede is vrouwelijk. EPO, V.Z.W. (1996).
- BLOEMENDAL, G., Demente ouderen. Activiteiten en omgang, Intro, Nijkerk, 1886.
- BLOEMENDAL, G., E.A., Thuis in het verzorgingstehuis: wonen en werken; een wereld van verschil.
- BLOEMENDAL, G., Zolang het nog kan: thuiszorg voor dementerende ouderen, Intro, Nijkerk, 1990.
- BUYSSSEN, H., RAZENBERG, T., Dementie, een praktische handreiking voor de omgang van Alzheimerpatiënten en hun begeleiders, Pelckmans.
- BUYSSSEN, H., Depressie bij ouderen, Intro, Baarn.
- CLARA, R., KEIRSE, M., SCHRIJVERS, D., VERHOEVEN, A., E.A., Palliatieve thuiszorg. Gids voor patiënten en hun begeleiders, Pelckmans.
- COENE, Depressie: zelfzorgboek, Stichting September, 1999.
- COENE, DR., Multiple Sclerose zorgboek. Stichting September, Amsterdam (2001).
- CONSTANDT, C., DE VISSCHER, MOERAERT, R., Kwaliteitsvolle basiszorg voor de oudere zorgvrager Deel 1 en Deel 2. Van totaalzorg naar zorgplan, Kluwer Editoriaal, Diegem (1999).
- COOREMANS, D., Kom een beetje bij mij zitten, Animatie in het rusthuis, Acco, Leuven.
- CUIJPERS, P., Depressie, Gids voor familieleden, Intro, Baarn, 1997.
- CUIJPERS, P., BUYSSSEN, H., Ik zie het weer zitten, Intro, Teleac Not, Utrecht, 1997.
- DE COCK, L., Dr., Ouder worden, nieuwe stijl. Roularta Books/ Scoop (1998).
- DE COCK, L.: Ouder worden, nieuwe stijl: verhoog de kwaliteit van het leven na de vijftig
- DE COCK, L. : Eeuwig jong: ouder van lichaam, jong van geest
- DE DONCKER, W., Een opa met gaatjes. Een warm boek voor kinderen vanaf 8 jaar, Davidsfonds, Infodoc.
- DE FEVER, F., Omgaan met kanker, Garant, Leuven - Apeldoorn.
- DE GRAAF, J., VAN DER HOEVEN, J.M., HOOGSTRATEN, M.C., MINDERHOUD, J.M., Multiple Sclerose, een boek voor patiënten en behandelaar, een boek met 'dubbele hoofdstukken': één in een eenvoudige vorm en één in een meer wetenschappelijke vorm, Bohn Scheltema & Holkema.
- DE GROOTE FRANCINE, Allochtone bejaardenproblematiek vanuit ervaring binnen gezins- en bejaardenhulp
- DE KEYSER, F., Reuma leren begrijpen, Lannoo, Tielt/Terra.
- DE MAESSCHALCK, E., Sterven is een kunst, Davidsfonds, Leuven, 1996.
- DEMUYNCK, L., Drijfzand. Lannoo, N.V., Tielt (1999).
- Depressie, PCI-Distributieservice, Postbus 74, Bunnik.
- DE VLEESCHOUWER, C., Leven in het verzorgingstehuis, Leuven/Apeldoorn, Garant (1996).
- DE VREESE, L., VAN DEN HEUVEL, B., Kwaliteit van zorg, Acco, Leuven, 1996.
- DE WEVER, S., Het anti-stress boek, De Eenhoorn, Wielsbeke, 1993.
- DIESFELDT, H.F.A., De draad kwijt. Over organisatie van geheugen bij dementie, Kluwer, Antwerpen.

DOM, R., De ziekte van Parkinson, Garant, Leuven - Apeldoorn, 1997.

DRAULANS, D., Het hoofd wil niet meer... informatie over beginnende dementie, Garant, Leuven-Apeldoorn, 1996.

EUDERINK, F., HEEREN, T.J., KNOOK, D.L., LIGTHART, G.J., Inleiding Gerontologie en Geriatrie, Bohn Stafleu Van Loghem, Houten/Zaventem.

EVERAERTS, N., PEERAER, J., PONJAERT-KRISTOFFERSEN, I., Zorg om Zorg. Mishandeling van bejaarden, Garant, Leuven - Apeldoorn.

FEIL, N., De Validation methode in de praktijk, Lemma, Utrecht, 1994.

GAIRING, M., Hoe word ik stress de baas?, Intro, Nijkerk, 1991.

GEISSELER, T., Halfzijdige verlammingen. Hulp bij het omgaan met een hemiplegie, PCI-Distributieservice, Postbus 74, Bunnik.

GODDERIS, J., Geronto-psychiatrie, Acco, Leuven, 1995.

GROTENDORST, A., Verpleging en verzorging van migranten, SOVOV-Utrecht.

JANSEN, J.M.G., Omgangskunde in het verpleeghuis (agogiek), deel 1, Nijgh & Van Ditmar, Educatief.

JOPPEN, R., BRAND, W., SCHREURS, P., Omgaan met stress: dat kunt u zelf, Agora, Aalst, 1992. Met CD-rom.

LAAR, M., Weet u nog ...? Werkboek Realiteits Oriëntatie Training met ouderen, Intro, Nijkerk, 1990.

LAFOSSE, C., Dr., VERHAEGEN, J., STEVENS, P., MOEREMAN, M., Dr., DE WILDE, C., BOONS, I., Kwaliteitsvolle zorg voor bewoners met een C.V.A.-letsel, Kluwer, Diegem (2001).

LELEU-DOLFEN, J., Bejaardenzorg, Aurelia Books, Sint-Martens-Latem, 1992, 215 blz.

LEONTINE (zr.), Menswaardig sterven, Davidsfonds, Leuven, 1992.

LEROY, B., VAN TONGELE, M., De pijn voorbij, Lannoo, Tielt/Terra.

MACE, N.L., Een dag van 36 uur: gids voor mensen die thuis voor een dementerende zorgen, Bunge, Utrecht, 1994.

McGOWIN, F., Wonen in een doolhof, het persoonlijk verslag van een Alzheimer-patiënt, De Kern, Baarn.

MERKLE, R., Als het leven een last wordt, De Driehoek, Amsterdam.

MERTENS, P., Tulpen in november. Een kunstenaar, een demente vrouw en haar man, Dedalus, Amsterdam, 1991.

MENTEN, J., Palliatieve zorg, stervensbegeleiding, rouwbegeleiding. Handboek voor deskundige hulpverlening in de, Acco, Leuven, 2004

MICHIENSEN M., W. VAN MULLIGEN, L. HERMKENS, 'Leren over leven in loyaliteit, over contextuele hulpverlening', Acco Leuven, 1999

MIESEN, B., Dementie dichterbij, Cahiers Ouderdom en Levensloop, Bohn Stafleu Van Loghem, Houtem 1992.

MIESEN, B., Als ik dat geweten had. Thema's in de omgang met dementerende ouderen, Cahiers Ouderdom en Levensloop, Van Loghem Slaterus, Deventer, 1884.

MILISEN, K., Valpreventie. Bij thuiswonende ouderen met verhoogd risico, Acco, Leuven, 2006

MOLENBERGHS, C., Mathilde pakt de zon: ontmoeting met dementerende ouderen, Leuven, 1994.

PAUWELS, H., MICHIELS, K., VERRIJDT, A., Rugscholing. Ergonomie en houdingscorrectie, met oefenpakket, Garant, Leuven - Apeldoorn.

PAUWELS, K., MOERAERT, R., Aspecten van de verpleegkundige hulpverlening thuis in de terminale fase.

PAUWELS, K., Gids bij overlijden, Lannoo, Tielt, 1996.

PRAKKEN, J., Over de streep: werken met allochtone ouderen: verhalen uit de praktijk, Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn, Utrecht, 1993.

POT A. M., KUIN Y., VINK M., Handboek Ouderenspsychologie, Uitgeverij De Tijdstroom, 2006

RIX, P., Comfortzorg. Cahier Ouderenzorg. Kluwer Editorial, Diegem (1999).

RUBINSTEIN, R., Nee heb je. Over wat MS met zich meebrengt, Meulenhoff, Amsterdam.

SATIR VIRGINIA, Mensen maken mensen, de kunst om een gezin beter te laten functioneren' Van Loghem Slaterus, B.V., Deventer, 1975

SCHELTEMA, J., Late ontmoeting: samen dwalen door dementie, Intro, Nijkerk, 1989.

- SPOLER, R., Sociaal agogische vaardigheden, Gesprekstechnieken, observeren en rapporteren, Traject, Infoboek, Meerhout.
- STOKES, G., Probleemgedrag bij demente ouderen 1: Agressie: signalering, preventie en aanpak, Intro, Baarn, 1996.
- STOKES, G., Probleemgedrag bij demente ouderen 2: Schreeuwen en gillen: signalering, preventie en aanpak, Intro, Baarn, 1996.
- STOKES, G., Probleemgedrag bij demente ouderen 3: Incontinentie: signalering, preventie en aanpak, Intro, Baarn, 1996.
- STOKES, G., Probleemgedrag bij demente ouderen 4: Dolen en dwalen: signalering, preventie en aanpak, Intro, Baarn, 1996.
- TANGHE, A., VANHAEREN, P., Er is iets dat gebeurt ... Een boek over depressie en manie, Garant, Leuven - Apeldoorn.
- TANGHE, A., DE KEYZER, H., Schizofrenie en andere psychosen, Garant, Leuven-Apeldoorn, 2000.
- TEUGELS, M., Het Thuiszorgideeënboek, Cera Holding, Brusselsesteenweg, 100, 3000 Leuven.
- THOMAS, C., Gezinshulp bij kansarme gezinnen. Drempelverlaging en kwaliteitsverbetering, Zorgzaam, Leuven.
- Tussen autonomie en geborgenheid: demeterende ouderen en hun omgeving, Koning Boudewijnstichting, Garant, Leuven-Apeldoorn, 1998.
- VANCHAIZE, H., De functionele toestand van thuisblijvende CVA-patiënten, NVKVV, 1994, vol. 4, blz. 115-118.
- VAN AUDENHOVE, C., LAMMERTYN, F., De zorg voor demeterende ouderen in Vlaanderen: realisaties, knelpunten en voorstellen, Acco, Leuven-Amersfoort, 1995.
- VAN BERGEN, A., De lessen van burn-out: hoe word je er beter van? Een persoonlijk verhaal., Spectrum, Utrecht, 2000.
- VAN CORP, L., Kwaliteit van leven. Cahier Ouderenzorg. Kluwer, Diegem(2001).
- VAN CRAEN WILFRIED, 'Omgaan met anderen, een communicatiekunst', Acco, Leuven, 1990
- VAN DELFT, I., We komen niet waar we geweest zijn. Demeterende bejaarden aan het woord, Anthos, 1993.
- VAN DEN BERG, M., Afscheid serieus nemen, Kok, Kampen.
- VAN DEN BERG, M., Als de ouderdom pijn doet, Kok, Kampen.
- VAN DEN BERG, M., Mijn moeder weet mijn naam niet meer, Den Haag, 1989.
- VANDEN BOER, L., Over wonen-met-zorg van ouderen: Serviceflat en rusthuis: (g)een paar apart?, CBGS-Publicaties, Garant, Leuven-Apeldoorn, 1999.
- VAN DEN EERENBEEMT ELSE-MARIE EN AMMY VAN HEUSDEN, 'Balans in beweging, Ivan Boszormenyi-Nagy en zijn visie op individuele gezinstherapie', De Toorts, Haarlem, 1998
- VAN DER ZANDE, T. Parkinson, wat doe ik ermee? Ankertjesserie 257 Ankh-Hermes N.V., Deventer (2001).
- VAN DE VEN, L., Voortdurend mis ik schakels: de begeleiding van demente bejaarden en familie, Acco, Leuven, 1993.
- VANDE PUTTE, M., Hygiëne in het ziekenhuis. Handboek voor infectiepreventie voor verpleegkundigen, Acco, Leuven, 2004
- VAN DIEMEN, R., VAN DE NIEUWEGIESSEN, C., Met één been aan de andere kant: de verborgen belevingswereld van demente ouderen, Intro, Nijkerk, 1995.
- VAN DUIJNSTEE, M., Het verhaal achter de feiten: over belasting van familieleden van demeterenden, Intro, Baarn, 1996.
- VAN DUIJNSTEE, M., Ze lacht nog wel als ze me ziet: gesprekken met familieleden van demente ouderen, Intro, Nijkerk, 1985.
- VAN DYK-BAAK, C.F., Omgangskunde in de verpleegkunde (Psychologie en sociologie), deel 2, Traject, Infoboek, Meerhout.
- VAN ES, D., De migrant als patiënt. Een oriëntatie voor hulpverleners in de gezondheidszorg, De Tijdstroom, Utrecht, 1995.
- VAN KAATHOVEN, N., VAN MIERLO, N., Voeding en diëten in de verpleging, Spruyt, Van Mantgem en De Does, Leiden, 1993.

VAN MECHELEN, P., De cirkel doorbroken: activiteiten voor allochtone ouderen op het terrein van zorg en welzijn, Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn, Utrecht, 1993.

VAN RIET, V., Een beroerte ... Handreiking aan patiënten met een hersenletsel, hun omgeving, hun verzorgers, Garant, Leuven - Apeldoorn.

VAN SANT, B., Wacht niet tot het donker wordt, Pelckmans, Kapellen, 1988.

VAN SANT, B., Depressie is geen ziekte, 1999.

VAN WOUWEN, P., Mathilde pakt de zon, Huize Perrrekens, 2440 Geel, P. Leuven.

VERDULT, R., Dement worden, een kindertijd in beeld, Intro, Nijkerk, 1994.

VERDULT, R., Contact in nabijheid, Acco, Leuven, 1997.

VERDULT, R., De pijn van dement zijn, HBuitgevers, Baarn, 2004

VERHAEST, P., Werken aan wonen en leven voor zorgbehoevende ouderen, Acco, Leuven.

VERHEIJ, R., Psychogeriatrische verpleegkunde in de praktijk, Traject, Infoboek, Meerhout.

VERHOEF A.C., L. VISSER, NIJGH & VAN DITMAR, RIJSWIJK, 'Omgangskunde 2', Nederland, 1995

VERNOOIJ-DASSEN, M., VAN DER PLAATS, A., HOGELING, J., Zorgen voor dementerende ouderen thuis, een handleiding voor verzorgende beroepen, Intro, Nijkerk, 1988.

VLAEMINCK, M., Kwaliteitsvolle zorg bij de ziekte van Parkinson. Kluwer, Diegem (2001).

VLAEMINCK, M., Ziekte van Parkinson. Cahier ouderenzorg. Kluwer, Diegem (2001).

VRANKEN, J., GELDOLF, D., VAN MENXEL, G.. (1996), Armoede en sociale uitsluiting. Jaarboek 1996, Acco , Leuven/Amersfoort.

WEBER, W.E.J., Multiple Sclerose (spreekuur thuis), PCI-distributieservice, Postbus 74, Bunnik.

WIEGMANS, H.H.G. "ouderen: zelfredzaamheid, beweging en communicatie" uitg. Garant

WOUTERS, F., Verdwalen met een gids: dementie en mentorschap, Epo, 1998.

WOUTERS, R., Depressiedagboek van Rosa, Kosmos, Antwerpen-Utrecht, 1993.

Brochures, tijdschriften en websites

Algemeen welzijnswerk, www.steunpunt.be.

www.dementie.be

www.nizw.nl

www.seniornet.be

www.seniorweb.nl

Depressie: ziekte of gemoedstoestand, Bundel naar aanleiding van studiedag voor verzorgenden, Studiedienst voor Personenzorg, Hamersstraat 19, 1000 Brussel i.s.m. Vlaamse Federatie van Verzorgenden, V.Z.W., februari 2000.

Dementie, zorgmap, Stichting Augustus, Bureau Patiënten Consumenten Informatie, PCI-distributieservice, Postbus 74, Bunnik.

Gids voor Gezinnen. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Gids voor wie het pensioen nadert of bereikt heeft, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap,

Users.pandora.be/dewending : website van De Wending VZW – Stichting Depressie Vlaanderen.

Handigids, Ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, Dienst Gehandicaptenbeleid, www.socialsecurity.fgov.be,

Nursing, vakmagazine voor verpleegkundigen, Vergote Square, 43, 1030 Brussel.

Sociale Gids, SBB Fiscaliteit (Sociaal Secretariaat Belgische Boerenbond), Leuven, 1995.

Denkbeeld, Tijdschrift voor Psychogeriatric, Uitgave in opdracht van de Stichting Tijdschrift voor Psychogeriatric, Laporte Annick, Kluwer, Kouterveld 2, 1831 Diegem.

www.dementie.be/expertisecentra dementie Vlaanderen – Vlaamse Alzheimer Liga: o.a. boekenlijst, activiteitenkalender,...

Gezondheidsindicatoren , Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Stimulans Welzijnsonderzoek in Vlaanderen, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap

Uitgaven van

Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie, Schildknechtstraat,9, 1020 Brussel, tel. 02 422 49 49 met onder meer Vigoueus, vig@vig.be.

De Logo's, lokaal gezondheidsoverleg (adressen te bekomen bij het VIG!).

De GVO diensten van mutualiteiten.

Het Rode Kruis.

De Federatie van Vlaamse Simileskringen V.Z.W., Groene Weg 151, 3001 Heverlee.

De Vlaamse Vereniging voor geestelijke gezondheidszorg, Tenderstraat 14, 9000 Gent, tel.: 09 221 44 34 met onder meer de projectmap Hoe anders is anders?, info@vvgg.be.

Kind en gezin www.kinderopvang.be.

De Vlaamse gemeenschap www.vlaanderen.be: onder andere statistische gegevens VRIND.

De Werkgroep voor thuisverzorgers, Groeneweg 151, 3001 Heverlee, tel. 016 22 73 73 met onder meer de gids voor de thuiszorg, de weg kwijt, Een kijk op mantelzorg, Gids voor de docent, Lessenpakket over mantelzorg en thuiszorg, maart, 2001,

users.skynet.be/werkgroepthuisverzorgers.

De Vlaamse Federatie voor Verzorgenden, Hamerstraat 19, 1000 Brussel, tel. 02 217 68 94 met onder meer de helper als duizendpoot.

Zorgzaam, Schapenstraat 34, 3000 Leuven, tel. 016 24 39 89 met onder meer Gezinshulp en kansarmoede, intimiteiten in de thuiszorg.

Palliatieve zorg, Pelckmans Antwerpen.

Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling 'Woonbeleid', Koning Albertlaan 20 bus 7, 1000 Brussel.

Platform Wonen van Ouderen, (1998)'Handboek Wonen van Ouderen', 'Vormingspakket Wonen van Ouderen', 'Ontwerpgids Levenslang Wonen' platform.wonen@skynet.be,

Minckelerstraat 45B, 3000 Leuven, tel. 016 23 94 65.

Weliswaar: gratis en bruikbaar tijdschrift, tel. 02 686 01 83, info@weliswaar.be.

Wereldgezondheidsorganisatie WHO, www.who.int.

Cahiers ouderenzorg, Kluwer Diegem.

Gezondheidsbrief, www.gezondheid.be.

DEPARTEMENT ONDERWIJS

INSPECTIE
VOLWASSENENONDERWIJS

ADVIES LEERPLANNEN

- INSTELLING:** Netoverschrijdend leerplan ingediend door:
- het Gemeenschapsonderwijs,
- het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap vzw,
-het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen,
-de Vlaamse Dienst voor het Katholiek Volwassenenonderwijs en
-het Vlaams Onderwijs Overleg Platform.
- OPLEIDING:** Studiegebied Personenzorg (SOSP)
Modulaire organisatie
Polyvalent verzorgende/verzorgkundige BSO3
- Met ingang van: 01/09/07
- Beginsituatie:** De beginsituatie wordt voldoende concreet omschreven naar doelgroep en toelatingsvoorwaarden. De centra vertrekken vanuit de decretale toelatingsvoorwaarden en organiseren daarnaast intakeproeven.
- Doelstellingen:** Het leerplan spoort met het opleidingsprofiel met minimale doelstellingen en leerinhouden van de VLOR van 25 april 2006 op het vlak van de doelstellingen.
- Leerinhouden:** De minimale leerinhouden uit het VLOR-profiel zijn hertaald naar leerplandoelstellingen en inhouden. In grote lijnen zijn ze voldoende in het leerplan opgenomen.
Het is spijtig dat de leerplanmakers de minimale doelstellingen uit het VLOR-profiel niet op herkenbare wijze in het leerplan hebben opgenomen. Deze optie had ongetwijfeld naar de gebruikers van de leerplannen toe een grotere transparantie geschapen.
- Methodologische wenken:** De methodologische wenken zijn minimaal uitgewerkt. Het leerplan expliciteert wel een eigentijds opleidingsconcept.
- Evaluatie:** De rubriek evaluatie is eveneens minimaal uitgewerkt.
- Bibliografie:** De bibliografie is uitgebreid.

ADVIES: GUNSTIG

Carine Steverlynck
Inspecteur volwassenenonderwijs
04/06/2007